

PREPIH

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

7. marec
cena 16 din

DRAVOGRAD

USODA CENTRA

PREPIH

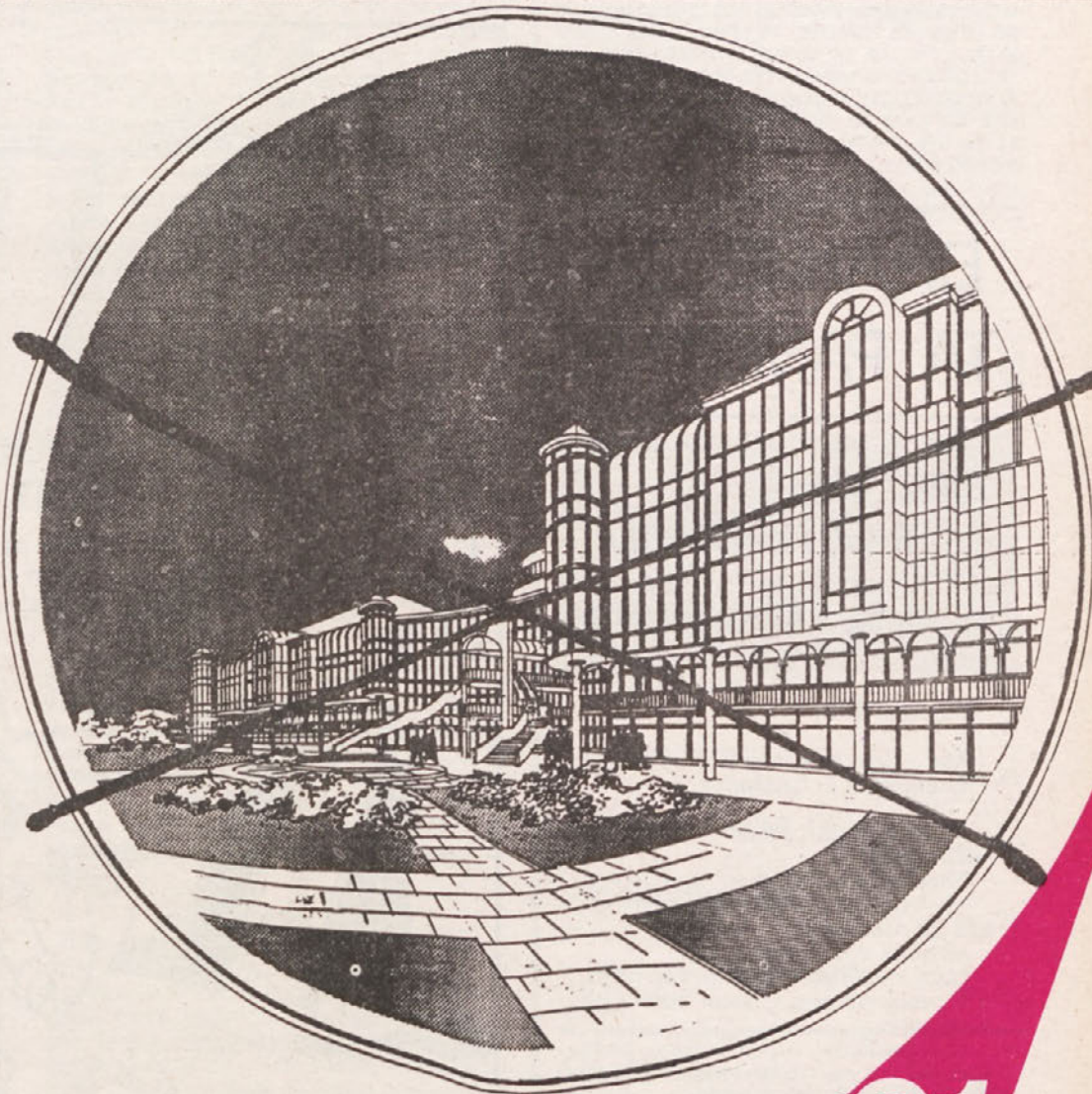
Odmevi

Odprli smo rubriko: Pisma bralcev.

Hvala in graja, kot se za nov časopis spodobi, obe plati sta že pri prvih odmevih leteli na uredništvo in na Prepih. Ni pomembno, kaj je priletelo prej – obojega smo enako veseli. Hvale, ker človeku dobro de, če kdo javno poda pozitivno oceno za vloženo delo; in graje, ker delo seveda nikoli ne more biti popolno. In ker tudi sami vemo, da temu našemu časopisu še veliko manjka, da bi postal in bil sprejet kot pravi tednik koroške krajine in stalni spremljevalec dogajanj v njej.

Okusi so različni. Pričakovanja in zahteve tudi. Želimo biti blizu in razumljivi čim širšemu krogu ljudi, kar nekatere še posebej moti. Nočemo biti nekritični prenašalci stališč ene ali druge politične opredelitve, še manj trobilo posameznih elit, ki so po naših občinah trenutno na oblasti. Tvegamo tudi tam, kjer vemo, da bojo reagiranja burna in kjer se zaradi pomanjkanja uradnih podatkov lahko zanesemo le na pronicljivost novinarskega občutka. Ni sporno, da bomo včasih tudi zgrešili.

Dosedanji odzivi bralcev kažejo, da koroška javnost tak časopis potrebuje. Kritika, tista ta prava, najbrž še pride. Sprejeli jo bomo, če bo treba, pa bomo udarili tudi nazaj. Pa brez zamere!

Golica:

DOKUMENTI

str. 4-5

91

3

Kaj se dogaja tam pod Goro? HLEV ALI HOTEL?

Kdo ve, morda je resnica nekje vmes, vendar hlev na Plešivcu tolikanj buri duhove, da je potrebno predstaviti najmanj dve, kajpak nasprotujoči si mnenji. Seveda hlev ne bi bil tako sporen, če bi služil za hlev, tako pa...

Silvester Vrhovnik iz Šoštanja, sedaj na začasnem delu v Nemčiji, je pred tremi leti kupil propadajoči hlev na Plešivcu, ki je bil v lasti slovenjgraške kmetijske zadruga. Po podatkih zemljiške knjige je bila na račun Vrhovnika odmerjeno 231 m² gospodarskega poslopja in 488 m² dvorišča. Vrhovnik je kmalu poprijel za delo: obnovil je ostrešje, zbetoniral je ploščo in vmesne stene. Za ta dela je pristojni upravni organ slovenjgraške občine tudi izdal soglasje, ki pa Vrhovnika zavezuje, da lahko objekt obnovi le do točke, da ne bo več propadal. Torej gre za prigrisitev najnujnejših del, te dokumente pa si je »imetnik pravice« pridobil 28.8.1989, čeravno je z deli začel že leto poprej. Ob hlevu so zrastle še trije prizidki, ki vsak po tlorisu obsega manjšo hišico.

BRANJE ZA „TA PAMETNE“

TURIZEM- NAŠA PRIHODNOST

burka v štirih prizorih

Čas: leto 1991

Kraj: eden od koroških hotelov
Osebi: gost in natakariča

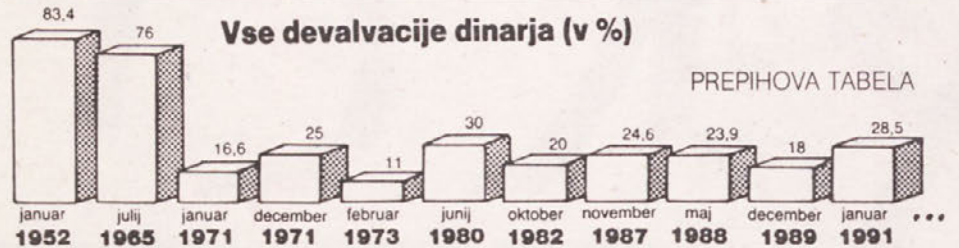
Inozemski gost pri kosilu: »Prosim, coca-colo.«
Natakariča odide in se ne vrne več.
Naslednjega dne isti gost v istem hotelu isti natakariči:

»Prosim, coca-colo.«
Natakariča odide in je ni več blizu.
V petek isti gost v istem hotelu isti natakariči:

»Gospodična, v ponedeljek bom spet pri vas na kosilu in za takrat že danes naročam coca-colo.«

V ponedeljek isti gost isti natakariči:
»Prosim, coca-colo.«
Natakariča odide in se ne vrne več.
Leta 1992 utegne imeti ta igra samo še eno osebo...

Aran

Vse devalvacije, ki se bodo zgodile še letos, si pripišite na tabelo kar sami. Po oklicanju nove slovenske valute tabelo skrbno shranite!

Na dogajanja na Plešivcu vztrajno spominja **Vida Vrhnjak**, dipl. ingž., iz GG Slovenj Gradec. Za Vrhnjakovo je zadeva okrog hleva sumljiva in sporna, in se sprašuje, zakaj je gospodarsko nepomemben hlev potreben obnove. Poleg tega stoji na območju, ki je zaradi vodnih virov z občinskimi odloki zaščiten. Vrhovnik se je tudi polastil obstoječe infrastrukture (brez vprašanja), ki so jo na Plešivcu pripeljali drugi. Vse tudi kaže, da bo iz nekdanjega hleva nastal objekt za tržno in javno uporabo.

Na drugi strani nekateri Slovenjgradčani – tu-

di mestno turistično društvo – predstavlja Vrhovnika kot velikega dobrotnika, ki je daroval denar za obnovo cerkve na Gori. **Vinko Klančnik**, predsednik turističnega društva, zagotavlja, da Vrhovnik ne bo postavil hotela niti gostilne, preurejeni hlev pa naj bi služil za delovna srečanja predstavnikov mesta München in Slovenj Gradec. To naj bi bila (Menda!) razna strokovna predavanja in simpoziji, prihajali naj bi profesorji in dijaki in vse skupaj naj bi popestrilo turistično ponudbo.

Bomo videli!

(k)

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Novinarstvo ni poklic, je način življenja. Kdor je dovolj namočil prst v tiskarsko tinto, je z novinarstvom okužen vekomaj. Čeprav sem imel minuli teden dopust, mi dogodki niso dali, da bi čepel doma. V Radlje so se namreč v ponedeljek napovedali nekateri republiški funkcionarji – vsi člani stranke Zelenih – da bi skupaj z domačini spregovorili o usodi teh ljudi, potem ko je elektrarna Golica–Koralpe dejansko tik pred rednim obratovanjem.

V Radljah je vendarle bilo zanimivo, čeprav od povabljenih ni bilo dr. Dušana Pluta, predsednika Zelenih in člana predsedstva republike Slovenije in ministra za okolje Mihe Jazbinška, prišli pa so Vane Gošnik, podpredsednik republiške skupščine, dr. Stane Buser, geolog in profesionalni poslanec ter Jazbinškov namestnik Mitja Bricej. Tudi republikanci so dali jasno vedeti, da je dossier Golice skorajda že zaprt.

OBLJUBE IN REALNOST

Pri Golici bi bila nadvse zanimiva analiza, kaj vse so razni funkcionarji obljubljali tem ljudem, ki jim je nekdo brez njihove volje in vednosti nad glavo postavil 90 metrov visoki jez. In tudi novinarji smo bili velikokrat zraven, da bi njihove izjave ohranili kot dokumente nekega obdobja. Milan Kučan je bil v Bistriškem jarku par dni pred volitvami in ko danes čakajo novinarji na intervju s Kučanom tudi po mesec in več, takrat za pogovor sredi zelene livade ni bilo ovir. Kučan je dejal, da je tem ljudem treba omogočiti, da bodo živeli prijazno življenje. Jože Smole se je vozil tostran in onstran meje in na tiskovni konferenci v karavli v Bistriškem jarku dejal, da zaupa Avstrijcem glede varnosti pregrade in same gradnje. Zeleni, ko še niso bili na oblasti – največkrat je bil v Radljah Vane Gošnik – so vseskozi zagovarjali, da do polnjenja jezusa ne sme priti...

V spominu radeljske okrogle mize mi bo ostal dr. Stane Buser: kot da se je hotel domačinom opravičevati, češ da po vseh zagotovilih domačih strokovnjakov mora verjeti v varnost te pregrade. Spominjam pa se tudi Buserja z ene od tiskovnih konferenc Zelenih lani v Ljubljani in takrat je Buser dejal, da so v sedemdesetih letih morali geologi na pritiske politike enostavno zradirati potresno prelomnico na Krškem polju, kjer danes stoji nuklearna. In pri tem se mi venomer poraja vprašanje, ali so takšni pritiski mogoči tudi danes, ali je znanost ponovno (ali še bolj) v službi vladajoče politike?

Zanimivo in hkrati žalostno pa je, da je bila Golica tista, s katero smo Korošci bili v zadnjem letu ali dveh prisotni v slovenski javnosti in slovenskem parlamentu. Zelo se bojim, da bo Slovenija spet slišala za Koroško, ko se bomo tolkli proti odlagališču jedrskih odpad-

kov. Še bolj pa se bojim, da bomo ponovno preslišani in posljeni!

PLJUNI RESNICI V OČI...

Sliši se naravnost katastrofalno: slovenska oblast se izogiba Koroške tudi zato, ker je tako zelo oddaljena, ob tem pa se podminister za obrambo Jelko Kacin poda na Ravne kar s helikopterjem. Bilo bi zaželeno, če bi se h Kacinu vsedel še kakšen drugi minister, ki bi se podal v rudnik, železarno, na Muto, med brezposelne delavce Fecra.

Vendar center ve za Koroško, a le ob določenem času in ob določeni nameri. Ljubljanski Mercator, eden največjih slovenskih poslovnih sistemov, si je pred par leti našel Dravograd kot točko imenitnega zaslužka. Seveda pa so bili to računi brez krčmarja: Mercator Investa je utemeljevala gradnjo megalomanskega trgovsko-poslovnega centra na skopih dveh tipkanih straneh, z ekonomsko znanostjo kakšnega osmošolca. V biti je bil njihov izračun vendarle zvit: izkoristiti zastoj denar za manj razvite, poslovne prostore pa nato drago prodati.

»Nasrali« so samo Ojstrico za 350 kvadratov, čeprav so očetje te podjetje že razglašali, da imajo prodano že vseh 14 tisoč kvadratnih metrov površin. V tem centru je velik kup sprenevedanj, laži in sumljivih poslov, kar smo mnogi slutili že leta nazaj, do te ugotovitve pa je dravograjski izvršni svet prišel šele nedavno. Vsaj na seji skupščine občine Dravograd pred tednom dni je predsednik vlade Mirko Kotnik bil bolj pesimističen kot po navadi. Če bo na Meži sploh zrasel kakšen objekt, potem bo gotovo z zdesetkano kvadraturjo. Vlado Zaluberšek, direktor Koroškega biroja 88, je obljubljal, da bo ob otvoritvi centra na velikem panju razobesil vse zapise v tisku, ki so »rušili« ta center. Ideja niti ni neumna – če bo kdajkoli ob tej priložnosti igrala šentjanska godba na pihala, potem je potrebno na ogled postaviti tudi skico, ki jo Prepih prinaša na prvi strani, make to, ki jo je bivši župan in idejni vodja Franc Kanduč hranil v svoji pisarni, in morebiti še kakšno poročilo kriminalistov.

TOKRAT GRE ZARES

Prav zanima me, kdaj se bodo iz centra ozrli na Koroško, ki jo bo vsak čas zajel mariborski sindrom trajnega in začasnega odpuščanja delavcev, stečajev, socialnih kriz. Tega bela Ljubljana ne pozna, koncentracija denarja na enem mestu je popolna. Kako dolgo bo vlada še lahko obvladovala ljudi z nenehnim vzpostavljanjem občutka izrednosti, ki ljudi dejansko pripravi do tega, da porečejo: Hvala bogu, samo da je mir...

Sicer pa: pozdravljeni Korošci, kjerkoli ste že.

Miro Petek

Vsebina:

- Glose, karikatura str. 2
- Naša kronika str. 3
- Udarna tema: Golica – dokumenti
Voda v jezu in grlu str. 4–5
- Seja ravske vlade: Premalo denarja str. 6
- KS: Pred skupščinskimi volitvami
Odmev: Mladinski dom str. 7
- Seja slovenjgraške skupščine:
Nismo smrkavci str. 8
- Odmev: Obvoznica, ki to ni str. 9
- Dravograd: Center med nerealnim in
možnim str. 10
- Davčna politika: Kmetje niso zadovoljni str. 11
- Fotopreprih: Mikavna pohorska smučišča
str. 12–13
- Mnenja – kolumni str. 14
- Kultura: J. Kramberger str. 15
- Paberkovanje: Koroška krajina
Večerov komentar str. 16
- Sestre usmiljenke v Radljah str. 17
- Gospodarstvo: Narodni dohodek pada
Borza dela str. 18
- Gospodarjenje z gozdovi str. 19
- Pisma bralcev str. 21
- Objave, mali oglasi str. 22
- Koroški šport, kronika str. 23
- Preprihane koroške čveke str. 24

PREPIH

Od javnosti odvisen časopis. Izdaja ČZP Informacijski biro Ravne na Koroškem. Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel. št. (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje v nakladi 8000 izvodov. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/91 je časopis oproščen plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo. Ponatis in uporaba tekstov v drugih medijih ni dovoljena.

HE GOLICA

Dilem o HE Golica – Koralpe ni več: akumulacijski jez se počasi, vendar vztrajno polni (zdaj je napolnjen nekje do globine 16 metrov), turbine v Labotu se že vrtijo, revizija študij naših strokovnjakov glede stabilnosti brežin in trdnosti pregrade pa je dala pozitivne rezultate. Torej za republiko Slovenijo in Avstrijce res ni več dilem, v večjem precepu pa so v radeljski občini. Tu še vedno velja odločitev občinske skupščine, ki temelji na referendumu na Muti, da ne dovolijo odvzema dela reke Bistrice za potrebe HE Golica.

Na drugi strani pa je bilo »nasilno dejanje že izvršeno« in bi se morali pogovarjati o odškodninah. Medtem, ko je v republici in v radeljski občini veljal moratorij na polnjenje jez, je slovensko elektrogospodarstvo s šilingi kupčkalo! Koliko in za kaj so jih porabili, je slovenska vlada morala zvedeti direktno od Kelaga, avstrijske elektrarniške družbe, ki je investitor tega projekta.

Osrednji akt o gradnji HE Golica – Koralpe je bil podpisan na 25. zasedanju Dravske komisije, ki je potekalo od 28.5. do 2.6.1979 na Ohridu. Svoj podpis je na ta dokument pristavil dipl. inž. Vlado Gorišek, po preteku dvomesečnega roka pa je ta sklep postal mednarodnopravno zavezujoč.

Vendar so pogovori o zajezitvi Bistrice potekali že prej. Tako je Marjan Tepina v imenu vlade FLRJ 25. maja 1954 podpisal sporazum med jugoslovansko vlado in Zvezno vlado Republike Avstrije o vprašanih vodnega gospodarstva, ki zadevajo reko Dravo. K temu sporazumu pa spadata še dve prilogi: Ureditev vodnih tokov Drave (Bistrica je največji pritok Drave od Dravograda do Maribora) in Statut stalne jugoslovansko-avstrijske komisije za Dravo, znane tudi pod krajšim imenom Mešana dravska komisija. Tu je še pogodba o dobavi energije in materiala, sklenjena med elektroenergetskim sistemom Slovenije in Österreichische Elektrizitätswirtschafts A.G. Pred sklenitvijo tega sporazuma so potekali meddržavni pogovori na konferencah na Bledu (29. februarja 1952), v Veldnu (10. maja 1952) in v Opatiji (10. junija 1953).

KJE JE IZVIRNI GREH?

Idejne zasnove za energetsko izrabo reke Bistrice so bile podane že v letu 1948. Takrat so razmišljali o pregradi pod sotočjem z Vudskim potokom, na koti 610,0 metrov in z akumulacijo 63 milijonov kubikov vode. Vodo za to akumulacijo so nameravali polniti iz Drave. Druga varianta je bila zajezitev pri Podlipju, z vsebino jez 65 milijonov kubikov vode.

Avstrijska elektrarniška družba Kelag pa je 1976 pričela v Avstriji uradni postopek za pridobitev dovoljenja za energetsko

Ali je kaj trden most?
Kakor kamen kost...

izrabo reke Bistrice s pritokom Kozji potok. Na zasedanju mešane komisije 1977 leta sta obe elektrarniški družbi (Kelag in slovensko elektrogospodarstvo) sklenili, da pripravita predlog o energetski izrabi Bistrice.

Ker na naslednjem zasedanju, leta 1978 v Salzburgu, za naše strani ni bilo predloženega predloga, so Avstrijci uradno posredovali študijo o projektu Koralpe. Sklenili so tudi, da jugoslovanska stran posreduje pripombe v roku dveh mesecev.

V Jugoslaviji so nato potekale razprave okrog Bistrice v različnih organih: Zvezi vodnih skupnosti Slovenije, Združenju elektrogospodarskih podjetij Slovenije in Dravskih elektrarnah Maribor. Takole so ocenili pred več kot desetletjem:

Kelagov projekt je po tehnični zasnovi popolnoma dober, ne upošteva pa, da je Bistrica mednarodni vodotok in da bi bile koristi in pravice Jugoslavije s tem načinom izrabe zelo prizadete, kar seveda ni v skladu s sprejetimi mednarodnimi načeli koriščenja mednarodnih voda.

Zato je jugoslovanska stran pripravila svoj predlog, po katerem bi pregrada stala na naši strani, to je pri Pernicah, strojnica pa bi

bila ob Dravi. Takrat se je govorilo o elektrarni Muta, ki bi imela 50 MW moči, z letno proizvodnjo 45 GWh (torej enaka instalirana moč, kot jo ima danes elektrarna v Labotu). Avstrijci pa so bili, kot zdaj ugotavljamo, pri teh pogajanjih neprimerno bolj spretni.

Na dnevnem redu 25. zasedanja Stalne jugoslovansko-avstrijske komisije za Dravo je na pobudo avstrijske jugoslovanska stran izrazila pripravljenost, da soglašala s spremembo tedanjega re-

cah vplivov te pregrade oziroma zmanjšanega pretoka reke Bistrice.

Po že omenjenem podpisu Vlada Goriška, sicer priznanega strokovnjaka oziroma konstruktorja smučarskih skakalnic, je nastopilo dolgo obdobje zatišja. Prebivalci Mute in Bistriškega jarka so v letu 1987 pričeli poizvedovati, kaj neki se kuha na drugi strani meje, informacije pa so bile skorajda nedostopne. V letu 1987 je namreč Kelga že pričel s priprav-

VODA V JEZERU - IN GRU

zima vode Bistrice na mejnem profilu in se tudi sporazumela o skupni energetski izrabi te reke (razmerje 80:20 v korist Avstrijcev, v tem razmerju je bila financirana tudi izgradnja).

PONIŽANI IN RAZŽALJENI

Takrat sta obe strani tudi določili nekatere pogoje, ki naj bi bili osnova za gradnjo elektrarne (pretok v mejnem profilu naj ne bi bil manjši od kubika na sekundo, kakovost vode se ne sme poslabšati toliko, da ne bi bilo mogoče normalno obratovanje ribogojnice na Muti ipd.), nikjer pa ni govora o varnosti in posledici-

ljalnimi deli, čeprav je bila pogodba sklenjena šele 18.11.1988 v Mariboru, torej krepko po datumu, ko so se v radeljski občini že pričeli ostri protesti.

Jugoslovani so to pogodbo podpisali, čeprav niso razpolagali z vsemi potrebnimi študijami. Nekatere od njih so pricurjale na dan šele v letošnjem januarju, ko je ta elektrarna že poskusno obratovala. Ves formalni lokacijski postopek je bil voden na avstrijski strani, ob ignoranci prebivalcev pod jezom.

Projekt Golica – Koralpe je torej nastal na podlagi mednarodne pogodbe med SFRJ in Avstrijo v času, ko je bil predsednik vlade Veselin Djuranović, svoj podpis

pa je na vse skupaj pritisnil tudi Vlado Gorišek.

Kratek zgodovinski preblisk v zvezi z elektrarno in njenim nastajanjem je bil potreben, saj se danes z njenimi posledicami ukvarjajo in mučijo ljudje, ki za to niso niti najmanj krivi. Se manj pa so pod tem jezom dolžni brez pravice do protesta živeti ljudje, ki jih

ob gradnji ni nihče ničesar vprašal. Nekaj let so bili Sizifov boj za preprečitev obratovanja elektrarne... **Danes je povsem jasno, da pričetka obratovanja ne more preprečiti nihče, niti mednarodna arbitraža ne. Tu bi Slovenci spet pogoreli.**

V dolini reke Bistrice pa ostajajo ljudje, užaljeni in ponižani.

Glavni energetska - gospodarski podatki:

Vplivno področje		66,8 km ²
Količina koristne vode		50,3 mio m ³
Višina ciljne zajezebe		1080,00 m n.m.v.
Višina ciljne praznitve		1053,00 m n.m.v.
Koristni volumen akumulacijskega jezera		16,23 mio m ³
Nivo turbine		344,50 m n.m.v.
Brutto padec		735,50 m
Pretok		8 m ³ /sek
Obvezni pretoki:		
Krumbach		90 l/sek
Feistrilzbach (črpalna postaja)		75 l/sek
Mejni profil		1 m ³ /sek (10 mesecev)
		0,85 m ³ /sek (2 meseca)
Instalirana moč:		50 MW
Proizvedena energija	pozimi	54,85 GWh
	prehod	6,18 GWh
	poleti	22,45 GWh
	na leto	83,48 GWh
Potrebna energija za pogon črpalke		2,41 GWh

Predvideni skupni stroški izgradnje po stanju iz leta 1987 znašajo 1,2 milijarde ATS.

dokumenti dokumenti dokumen

MODELNA OCENA POSLEDIC PORUŠITVE

Študija, ki je po svoje vznemirila prebivalce Dravske doline, se imenuje: »Presoja vplivov na okolje zaradi zgraditve HE Golice – sociopsihološki vidik.« Študijo je pripravil Inštitut Jožef Stefan, Skupina za oceno posegov v okolje. V uvodnem delu te raziskave (Povzetki podatkov o posegu), je predstavljena modelna ocena posledic porušitve jezua HE Golica (poplavnega vala).

Nikjer v študiji ni zapisano, da je ta del pod oznako »strogo zaupno,« morda so tako označene raziskave, ki jih študija uporablja: Študija vpli-

vov spremenjenega odtočnega režima Bistrice zaradi izgradnje HE Golice – 3. zvezek, VGI, C-801, januar 1989; in: Zajezitev Bistrice, Merilne naprave in javljanje nevarnosti (informacije) za nadzor nad dolinskimi pregradami za poplavljalni alarm, HE Golica, oktober 1988. Če so strokovnjaki Jožefa Stefana na to pozabili, je to pač stvar njihove nedoslednosti. V razdelku 1.4. Modelne ocene posledic porušitve jezua HE Golica (poplavnega vala) pa je zapisano:

»SEPO–Skupina za oceno posegov v okolje je imel na razpolago za pripravo te presoje tudi druge podatke, ki jih tukaj posebej ne navajamo, so pa navedeni v študijih oz. dokumentaciji, naštetih pod točko Viri:... materialna škoda zelo velika, saj bi tudi v primeru porušitve pri ocenjenem pretoku $Q_0 = 450 \text{ m}^3/\text{s}$ na Dravi, bilo poplavljenih in vsaj deloma porušjenih precej zgradb, tako stanovanjskih kot tudi industrijskih. Prav tako bi bil (odvisno od letnega časa) uničen pridelek na kmetijskih površinah, kar jih je na tem območju. Ogroženi bi bili tudi posamezni viri pitne vode (npr. črpališče v Rušah).

Ker bi bile, celokupno gledano, posledice morebitne porušitve zelo hude, je treba striktno zahtevati, da se izvršijo vsi varnostni ukrepi, ki jih je možno izvesti bodisi na našem, bodisi na avstrijskem ozemlju.

ti dokumenti dokumenti dokum

V omejeni študiji navajajo naslednje ukrepe:

- poostren nadzor nad kvaliteto gradnje.
- upoštevati večje varnostne faktorje kot običajno.
- po izgradnji ves čas izvajati poostreno oskultacijo pregrade.
- ob vsakem sumljivem znaku bi bilo treba jezero znižati do t.im. »varnostne kote«
- treba je urediti popolnoma zanesljivo zvezo med pregrado HE Golica in vsemi HE na Dravi in dobiti od Avstrije zagotovilo, da bo ob vsakem sumljivem znaku na pregradi obvestila našo stran
- na naših pregradah je treba vse pripraviti, da bo ob eventualnem alarmu možno takoj in brez zastoja dvigniti vse zapornice
- na vsem območju ob Bistrici in Dravi je treba urediti efektivne alarmne naprave
- prebivalstvo ob Bistrici in Dravi je treba poučiti o kotah, nad katere se morajo umakniti ob alarmnem znaku
- lahko se prepove gradnja važnejših objektov v ogroženih področjih.«

TRIJE SLOVENSKI STROKOVNJAKI

TRDIJO:

PREGRADA JE VARNA

Na podlagi dodatno pregledanega gradiva v Celovcu, Ljubljani in zahtevani študiji o varnosti zajeznega prostora, ki jo je KELAG dostavil 11. 2. 1991 so 19. 2. 1991 recenzentje dr. Janez Lapajne, ing. Savo Jenažič in ing. Uroš Premru predložili pisna strokovna mnenja Republiškega sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora z zaključki:

– **Uroš Premru, dipl.ing.geol.** – Geološki zavod Ljubljana – Inštitut za geologijo, geomehaniko in geofiziko: »Na mestu pregrade ni aktivnih površinskih prelomov, ki bi lahko pri potresu ogrozili varnost pregrade. Položna pobočja in vpad plasti zagotavljajo, da ne bo prišlo do zdrsa hribinskega plazu, ki bi povzročil nenaden dvig gladine akumulacije, ta pa prilitje preko jezua in njegovo erozijo. Na podlagi teh ugotovitev smatram, da je pregrada varna.«

– **Savo Janežič, dipl.ing.gr.:** »Smatram, da je pregrada HE Golica projektirana in grajena tako, da njena varnost, odnosno varnost nizvodnega področja, ni vprašljiva.«

– **dr. Janez Lapajne, mag.ing.** – Seizmološki zavod Republike Slovenije: »Glede na podatke o seizmičnosti ožjega in širšega območja pregrade HE Golica smatram, da so projektni seizmični parametri primerno določeni in da je pregrada glede na jugoslovanske predpise potrebno varno projektirana.«

Na podlagi vseh dejavnosti in na novo pridobljenega gradiva o HE Golica–Koralpe po 31.7.1990 referenčna komisija smatra, da je pregrada varna.

KJE SO ŠILINGI?

Mitja Bricelj, namestnik ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, je nedavno v Radljah ob Dravi dejal, da jim elektrogospodarstvo prikazuje okrog odškodnin ene podatke, informacije iz Avstrije pa so spet drugačne.

Kot je znano, je Kelag na račun odškodnin ali drugih plačil v Jugoslaviji »spravil« že kar precej denarja. Agrokombinat, ki ima v jarku ribogojnico, je lani dobil 3,5 milijona šilingov. Kograd 25.358, GG Slovenj Gradec 73.324, Elizabeta Panzi 24.700 in skupina krajanov, ki so

sodelovali pri zbiranju odškodninskih zahtevkov, skupaj 15.000 šilingov.

Vse to je bolj kot ne drobiž, saj je republiški sekretariat dobil v začetku februarja iz Celovca obvestilo, koliko so že izplačali EGS za razne študije, seizmološko postajo in drugo. Do septembra lani je Kelag nakazal 4.352.787 šilingov, celotna vsota pa je ovrednotena na 31 milijonov šilingov. Največja postavka bo kolektor na Muti, za katerega bodo Avstriji odšteli 14 milijonov šilingov. Doslje so plačali nekaj več kot 400 tisoč enot svoje valute.

Zasedanje ravenske vlade

Refren: PREMALO DENARJA

Da se ne bodo préklali še okoli občinske meje s slovenjegraško občino, ki je sprožila kar ustavni spor zaradi domnevanih nepravilnosti pri Dularju, je ob vseh problemih, ki se zgrinjajo na občino Ravne na Koroškem, modra odločitev. Luknje v financiranju občinske javne porabe so namreč tolikšne, da ob njih zbledijo vsi drugi »problemi«. Osnutek proračuna za letošnje leto je bila osrednja točka minule seje občinske vlade na Ravnah.

PREKRŠKI – prvi zasebni dimnikar v občini

Četudi inšpekcijske službe niso bile ravno naklonjene predlogu, da bi zasebnik prevzel vsaj en okoliš v ravenski občini, se je IS vseeno odločil, da podeli koncesijo za opravljanje dimnikarskih storitev Srečku Prekrškemu. Prevladalo je mnenje, da je treba ograde monopolov preskočiti, in tako Dimnikarsko podjetje tudi v matični občini ne bo več edino, ki bo čistilo dimnike. Prekrški ima zeleno luč za eno leto, v tem času pa naj bi se pokazalo, ali je bila odločitev dobra.

DROBNO GOSPODARSTVO – rešilna bilka

Sekretariat za gospodarstvo in družbenoekonomski razvoj je pripravil za odločanje o tem perspektivnem področju obsežno gradivo, z oceno trenutnega stanja, projekcijo in ukrepi za uresničenje ciljev. Ti pa so za ravensko občino dokaj zahtevni, saj je v njej »socialistična črna luknja,« za katero je značilno pomanjkanje enot gospodarstva z 10 do 100 zaposlenimi, še posebej globoka. Po projekciji naj bi z dosedanjih 15 % zaposlenih v malih podjetjih prišli na vsaj 30 %, ta delež pa je v razvitih državah že zdaj od 30 do 60 %.

Ravenska vlada je projekt podprla, v razpravi pa je Janez Praper opozoril na to, da je težko pričakovati hitrejša koraka, dokler kriza traja, Jožko Kert na možnosti, ki bi se gotovo pokazale že, če bi pregledali vhodne materiale Rudnika in Železarn, Vida Potočnik pa na dileme, ki nas še čakajo okoli lastninjenja in krize zaradi velikega števila brezposelnih.

KOMUNALA IN CESTE – od kod denar?

V gradivu, ki je bilo predloženo vladi, je zapisano, da zaradi korenitih sprememb tako v občini kot v republiki že v preteklem obdobju na tem področju cilji niso bili uresničeni. Lani so namreč podjetja zaradi slabih poslovnih rezultatov množično zahtevala refundacije oziroma odložitve plačila prispevkov. Tega v komunalno cestnem gospodarstvu niso predvideli, že začeta dela na nekaterih objektih so zato ostala ne-

plačana, obveznosti pa se prenašajo v 1991. leto. Kreditov je že za več kot 10 milijonov dinarjev, viri denarja v letošnjem letu tudi ne zagotavljajo, da bi lahko vse kar bi bilo še treba narediti letos in prihodnja leta, tudi v resnici postorili.

Ob takih dejstvih se je razvil zanimiv pogovor o tem, da v ravenski občini nikoli ni znano, koliko denarja gre mimo Votle peči proti Ljubljani oziroma koliko ga pride nazaj. Vida Lotrič iz železarn je kar naravnost povedala, da se Korošci očitno ne znajo dovolj postaviti zase, predsednik vlade Matic Tasič, pa je dejal, da je boj za denar v Ljubljani neuspšen, da tudi njega zanima, kam gre denar in da se bodo težave kmalu odrazile v občini. Zmanjkalo bo sredstev za plače šolnikom in drugim, ki so odvisni od občinskega proračuna. Jožko Kert je predlagal, da naj bi imeli Korošci v Ljubljani kar svojega atašeja.

Poseben problem je v ravenski občini onesnažen zrak, ki ga bo mogoče rešiti samo s plinifikacijo cele doline. Janez Praper je poudaril, da je treba narediti vse za reševanje Mežice, kjer postaja bivanje že nezno. V strokovnih službah vidijo rešitev v mednarodnih kreditih preko republike, po zgledu železarn pa naj bi svoje prispevala tudi podjetja iz gornjega konca doline.

PRORAČUN – škarje v Ljubljani

Člani vlade so osnutek občinskega proračuna dobili na mizo šele na seji, zato je bila razprava dokaj načelna. Refren pa: za vse potrebe v občini je premalo denarja. Seveda je nesporna tudi druga plat: gospodarstvo je še vedno preveč obremenjeno, zagate okoli zagotavljanja denarja pa se navsezadnje morajo odraziti tudi v takozvani družbeni nadstavbi. Ob aktualnem čakanju na plače v železarni in rudniku je kar logično razmišljanje o tem, da v novem družbenem redu pač ni več tako izrazite socialne komponente, kot smo je bili vajeni doslej.

VLADA O SKUPŠČINI

Ker sta na zadnjem zasedanju »padla« kar dva vladina predloga,

ki sta pomembna za funkcioniranje proračuna (prispevek za občinski zdravstveni program in prispevek za financiranje komunalne infrastrukture – čistilnih naprav), so se dogovorili, da bodo tokrat za njima stali bolj vztrajno, vendar z argumenti.

»Pa saj ne gre, da bi nam kar tako metali točke z dnevnega reda!« je bil posebno zavzet Marjan Berložnik, podpredsednik ravenske vlade.

ep

KOMU DENAR IZ RAZVOJNEGA SKLADA

Razvojni sklad je bil ustanovljen v ravenski občini na zasedanju skupščine 27. septembra 1989. Osnovni namen ustanovitve sklada – pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva ter ustanavljanje novih delovnih mest.

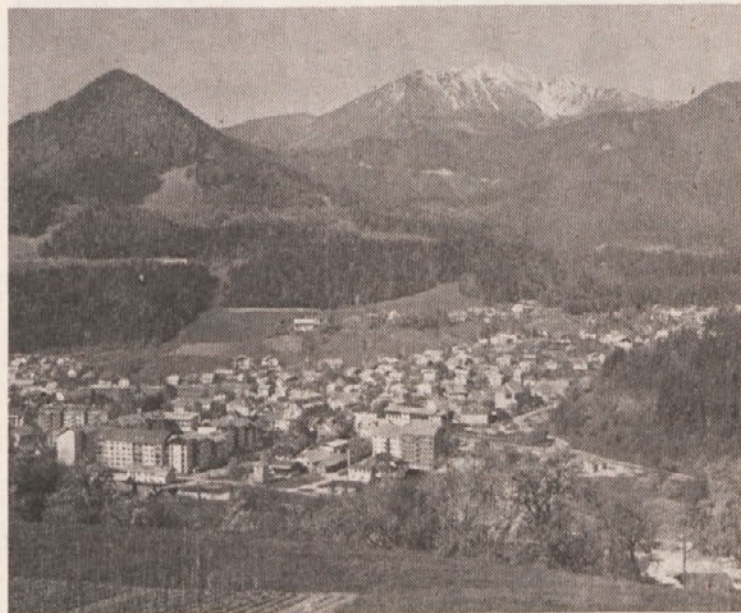
Lani se je zbralo do konca novembra 762.711,20 din. Razvojni svet, ki je izvršilni organ sklada, pa jih je razdelil takole:

RAPS – Ivan Štern – racionalizacija proizv. sis.	200.000,00
Franc Hafner – kovinska predelava	50.000,00
Zdravko Fajmut – proizvodnja standar. del. or.	25.000,00
Petrič-Ivartnik – trgovina in gradbene dejav.	70.000,00
Valentin Sonjak – kleparska dejav. in izolacije	10.000,00
Stanko Kordež – prodaja rezervnih delov kmetij, mehan.	30.000,00
Vera Pumpas – povečanje turističnih in prenoč. kapacitet	63.000,00
Ivana in Matjaž Mrdavšič – povečanje turističnih in prenoč. kapacitet	53.000,00
Matjaž Naglič – gostinska dejavnost	25.000,00
TP Meža – prodaja gradbenega materiala	25.000,00
Bojan Rodošek – turistično rekreacijska dejav.	15.000,00

Sredstva so bila dana kot krediti za dobo od 1 do 3 let, s 50 % obrestno mero.

Poleg kreditov je razvojni svet sklada odobril še nepovratna sredstva Razorju v znesku 240.000,00 din za pridobivanje programov za enote drobnega gospodarstva. Vsa odobrena sredstva so bila do 25. novembra 1990 realizirana v višini 757.004,00 din ali 93,9 %.

Prepih vam je tokrat predstavil, koliko in kam je šel denar. Prihodnjic boste zvedeli še kaj več. Saj je včasih prav zanimivo zvedeti, kam gre naš denar.

Mežica: Onesnaženost zraka na panorami ni vidna; bo plinifikacija zmanjšala emisijo SO₂?

KS Javornik:
še brez nove skupščine

Odmev – Še enkrat:

KOMU MLADINSKI DOM?

Stavba Mladinskega doma Reka sama ni toliko vredna, da bi bilo treba o njej še drugič pisati v časniku, ki je namenjen ljudem štirih občin. Pa vendar:

Predvsem dom ni nastal »v času udarništva«, ti časi so bili tedaj že preteklost. Z gradnjo so bile take težave, da se je že med delom prvič pojavilo »vprašanje lastništva«.

Le zaradi čuta odgovornosti nekaterih mladincev do lastne organizacije in zaradi resnične potrebe po kulturnem domu v kraju so ljudje po dolgih letih dočakali otvoritev Mladinskega doma. Graditeljem pa je dajala upanje, da njihovo prizadevanje ni bilo zaman, rast novega naselja v bližnji okolici, ki so mu urbanisti, žal, dali popačeno ime Reka gradben.

Najbrž ni krivo ime, da priseljenci nimajo takega občutka za skupnost in takih kulturnih potreb, kot jih je imela generacija mladih graditeljev Mladinskega doma. Če bi take potrebe bile, ne bi bilo treba nikomur postavljati vprašanj, kam z Mladinskim domom, kje vzeti denar za razsvetljavo, ogrevanje in tudi za obnovo, in vprašanje lastništva ne bi bilo v središču vsega. Tega vprašanja sploh ne bi bilo.

Ta dom ima tako jasno določeno lastništvo kot malokateri objekt v vseh štirih koroških občinah: je last tistih, ki so ga gradili in dali zanj material, in tistih, ki ga potrebujejo. Če slednjih ni, je bolje, da se dom poruši in se tako zabiše sled neumnega entuziazma neke generacije mladih, kot da bi si ga neupravičeno prisvojil privatnik in si z njim koval dobiček za lastni žep. To bi bilo prehudo pljuvanje na tisti čas, ljudi in njihovo delo.

Mojca Potočnik

Zimsko veselje gre h koncu

Prejšnji teden je zima tudi še na Ošvenu nudila užitek smučarjem iz Mežiške doline. Toplejše vreme pa že kar vidno požira sneg, in najbolj zagreti ljubitelji rekreacijskega smučanja bodo morali zadnje letošnje zimske užitke iskati na Pohorju ali na višje ležečih smučiščih Slovenije in sosednje Avstrije.

Na sliki: S sedežnico z Ivarčega jezera na Ošven.

Krajevne skupnosti

PRED SKUPŠČINSKIMI VOLITVAMI

KS Holmec je edina med 13 krajevnimi skupnostmi v občini Ravne, ki že ima v novih razmerah izvoljene organe – skupščino, svet, poravnalni svet in socialno komisijo. Zbor krajanov, na katerem so izvedli volitve, je bil pri njih že januarja, mandat prejšnjim organom pa poteče letos marca.

Druga izjema v vrsti ravenskih krajevnih skupnosti, v katerih je zdaj čas skupščinskih volitev, je KS Prevalje. Pri njih so organe imenovali 22. decembra leta 1988, kar pomeni, da imajo mandat še dve leti; in res na Prevaljah volitve niso aktualne. Na skupščini v marcu bodo imenovali le novega predsednika in namestnika predsednika skupščine, ki jima je potekel dveletni mandat.

V vseh drugih krajevnih skupnostih v občini Ravne pripravljajo volitve. Kljub že lani pretečenim, a potem zaradi čakanja na spremembo podaljšanim mandatom, se sestajajo sveti in vodijo priprave za sklic zborov kraja-

nov. Kot kaže, bo vsem krajevnim skupnostim uspelo sklicati zbere do roka, ki ga je v drugič postavil občinski sekretariat za družbene dejavnosti in občo upravo, 15. marca. V KS Trg – Ravne bodo sklicali hišne svete. Ključne, po katerih je treba izbirati kandidate (podjetja, stranke, društva), po krajih bolj ali manj upoštevajo, ponekod so dodali še merilo teritorialnosti.

Po izjavah predstavnikov krajevnih skupnosti v občini Ravne lahko sklepamo, da tokratnih skupščinskih volitev ne odobravajo posebno. Jemljejo jih le kot formalnost. Menijo, da bi bilo bolj prav počakati na novo ustavo, zakon o krajevnih skupnostih in ne nazadnje na odlok o financiranju te dejavnosti v občini.

S skritimi kartami ljudje ne igrajo radi. Zato ni čudno, da po nekaterih krajevnih skupnostih le težko nabirajo imena za tudi čez dvajsetčlansko skupščino.

H. Merkač

SKUPŠČINA OBČINE BO ODLOČILA

Iz občinskega proračuna naj bi zagotovili sredstva za financiranje krajevnih skupnosti v naslednjem obsegu ter za naslednje namene:

- 100.000 din za opravljanje strokovnih in administrativnih del za potrebe krajevnih skupnosti
- 1.000 din za vsako krajevno skupnost, za delo njenih organov
- 2.000 din za materialne stroške poslovanja v tistih krajevnih skupnostih, ki imajo zaposlene profesionalne strokovne delavce
- 2.000 din za materialne stroške poslovanja skupne strokovne službe krajevnih skupnosti
- 3.000 din kot dodatni znesek sredstev za financiranje delovanja krajevnih skupnosti Črna, glede na velikost (po vršino), ki jo obsega.

Sredstva bi nakazovali mesečno. Del sredstev bodo morale KS zagotoviti z lastnim prihodkom.

Seja slovenjgraške skupščine

NISMO SMRKAVCI

Tudi tokrat je skupščina v Slovenj Gradcu dokazala, da je parlament, četudi samo občinski, pa vseeno mesto, kjer ljudje razpravljajo in odločajo, kot se za parlament neke občine spodobi. Navznoter paleta različnosti, navzven dokaj enotna fronta, ki si pač ne da kaj preveč ukazovati.

Prvi izpit je položila tudi občinska vlada, ki je s svojim poročilom o lanskem delu sicer izzvala dokaj burno razpravo, vendar je predsednik **Janez Komljanec** znal dokazati, da v razmerah, takšnih kot so, delajo dobro. Miroslav GARB ga je denimo vprašal, kaj lahko izvršni svet naredi, da se ne bi dogajale nepravilnosti v podjetjih, ki se za reševanje težav poslužujejo vseh mogočih prijemov, seveda v škodo delavcev. Po predsednikovih besedah je občinska vlada ob tem nemočna, nima nadzora nad zakonitostjo, so pa za to inšpektorji, poslovodni delavci in nenazadnje sodišča. Poslanci so poročilo z nekaj popravki vseeno sprejeli.

Večkrat je bila potrebna intervencija predsednika Komljanca in drugih članov IS ob razpravi o osnutku temeljnega akta za delo v tem letu – proračuna. Sicer je že na začetku povedal, da je občinski proračun v veliki meri oskubljen, saj so »ministri v Ljubljani denar pobrali, nam pa so naloge in programi ostali.« Teh v Slovenj Gradcu nikoli ni manjkalo in zato je bilo razporejanje denarja na različne naslove in postavke zdaj, ko ga manjka, še težje.

V nevarnosti so programi samopriskevka, ker se rušijo razmerja med potrebnim in razpoložljivimi sredstvi. Ne toliko po vsebini, kot po tem, da bo nekatere mogoče izvesti kasneje kot je bilo predvideno. Tako je pokazala tudi razprava, v kateri so poslanci dali vedeti, da pričakujejo, da se ne bo pozabilo na celo vrsto krajev v Mislinjski dolini. Od Podgorja, kjer so zadnji meter asfalta položili že pred davnimi desetimi leti, Završ, kjer imajo težave s pitno vodo, do Mislinje in Pameč, kjer imajo ceste v razsulu. Predsednik Komljanec je ob tem posebej poudaril: **»Ljudem je to, kaj bo mogoče letos uresničiti in kaj ne, treba jasno povedati!«**

Sicer pa so poslanci dali kar nekaj pobud za razmislek izvršnemu svetu pred sestavo predloga:

Miroslav GARB: »Predlagam, da v proračunu delavci uprave delijo usodo z delavci, ki denar v proračun dajejo. Naj si ne obračunajo vnaprej zneskov za regres in prehrano, mnogi v podjetjih se morajo namreč zadovoljiti s skromnejšimi.«

Niko R. KOLAR: »Kultura je dobila manj denarja kot prejšnje leto, zato predlagam, da financiranje Kulturnega doma, ki zdaj dobiva kar 65 % sredstev iz proračuna, spre-

menimo in tako prisilimo upravljalce, da vsebina dogajanj v njem ne bo več tako bizarna in nevredna mesta, ki ima višje ambicije.«

Franc GORENJAK: »Predlagam, da pri izvršnem svetu ustanovimo agencijo za razvoj drobnega gospodarstva, zaposlimo nekaj strokovnjakov in tako pospešimo ustanavljanje malih podjetij in obrti. Ne zaupam Koroški razvojni organizaciji – Razorju, saj se bojim, da bo vsak bolj skrbel za svoje okolje kot za tuje.«

Martina KOLAR: »Menim, da so knjige pomembnejše od orožja in da bi nekaj denarja, ki je v osnutku namenjen SLO, lahko preusmerili.« Poslanci so opozorili še na nekaj drugih problemov, ki jih bo treba v občini rešiti. Med njimi je problem vzdrževanja gozdnih cest gotovo velik. Viri sredstev, ki so bili za te namene, so v glavnem usahnili, cestam pa brez denarja za vzdrževanje grozi, da bodo hitro uničene.

Skupščina je razpravljala tudi o obvoznici. Kljub pomislekom nekaterih, da lahko pomeni polovica denarja, ki jo bo morala dati občina sama, krepko osiromašenje osnovne komunalne infrastrukture, je predsednik Komljanec poudaril, da je prestavitev magistralne ceste M-10-8 širši družbeni interes, da je nanjo vezana tudi obnova mestnega jedra. Javna razprava bo 12. marca in takrat bodo vsi strokovnjaki, ki so idejne projekte pripravili, odgovarjali na vsa morebiti še odprta vprašanja. Ko je poslanec Kmečke zveze – Ljudske stranke dejal, da bodo iz njegove stranke glasovali proti, če ne bodo ustrezno rešena vprašanja kmetijskih površin oziroma ustrezne nadomestitve za izgubljeno zemljo, pa je pribil: »Tudi če bo kdo glasoval proti, cesta bo! Odločitve bomo sprejemali na osnovi širših interesov!«

Poslanci so razrešili vse organe, ki so do sedaj odločali o posamez-

Kadar se na zasedanju skupščine ali na seji IS oglašajo gospodarski ministri... Mravljak z uvodnim stavkom: »Samo še dva stavka...«, takrat je jasno vsem, da bodo stavki deževali najmanj 10 minut. Ko je na minulem zasedanju zadnjič omenil dva stavka, jih je bilo nazadnje 16 glavnih in neznanost število odvisnih...

nih področjih v sisih, predlagali pa, da se zdaj pri izvršnem svetu oblikujejo komisije, ki bodo zastopale širše interese. Kaže, da je takega mnenja tudi IS, sestavili pa jih bodo po strankarskem principu.

Konec januarja je bil v Slovenj Gradcu **Igor Bavčar**, republiški notranji minister. Sklical je najvišje predstavnike koroških občin in jim dal jasno vedeti, da namerava pri imenovanju Zvoneta Ulceja za načelnika Uprave za notranje zadeve v Slovenj Gradcu vztrajati. Pozval je občinske skupščine, da o Ulceju ponovno razpravljajo in odločajo.

Janez KOMLJANEC je o tem, kako je s »fehtanjem« v Ljubljani zadnje čase, povedal na skupščini tudi tole anekdoto: Ko sem že spet hotel razložiti eni od dam na ministrstvu, da rabimo denar, mi je zelo na kratko odgovorila: »Gospod, vi ste tu zato, da poslušate, ne pa predavate!«

Ko so slovenjgraški poslanci glasovali, se je ZA dvignilo pet rok, proti je bil eden, vsi ostali pa so se vzdržali. Bavčar torej s svojim trmasti vztrajanjem (da o načinu, kako to dela, ne govorimo) še enkrat ni uspel. Zadeva se zdaj vleče že nekaj mesecev in očitno bo moral imenovati novega načelnika brez soglasja vseh skupščin na Koroškem. Posebno se je razkurila Martina KOLAR-KIKA, ki se je najbrž mnogi še spomnijo, kako je tolkla po Škrebčiču na zveznem cekaju: **»Mi za gospoda Bavčerja nismo nobeni smrkavci in nas tudi ne bo vodil za nos. Naj načelnika kar imenuje z dekretom, jaz se take demokracije ne grem. Naj ne nastopa kot mali bog, zame je to izigravanje parlamenta!«**

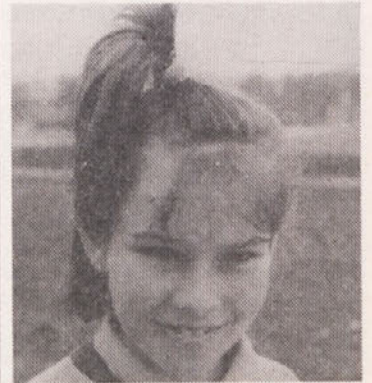
Skupščina se je končala z meteorološko pobudo. **Dr. Simoniti** je predlagal, naj postaja v Turiški vasi spet deluje in zbira podatke kot jih je že nekoč. Korošci brez nje ostajamo revnejši še za tako osnovne podatke, kot so ti o vremenu.

—ep

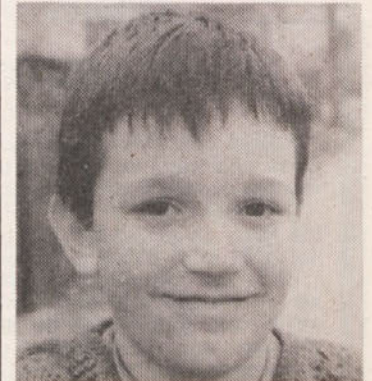
SANJA LEGAT, 4 leta: »Moji mami bom za njen praznik najprej čestitala in ji izročila šopek nageljnov. Kupila ji bom tudi cigarete, ker rada kadil. Tudi staro mamo bom razveselila. Zapela ji bom pesmico, za darilo pa sem ji kupila predpasnik. Ker je lep, bo tega zelo vesela.«

Šmartno: MAMICI ZA PRAZNIK

TANJA LEGAT, 11 let: »Mamin praznik se veselim tudi jaz. O Dnevu žena se te dni v šoli veliko pogovarjamo in razmišljamo, kako bomo najbolj razveselili svoje mame. Jaz ji bom zapela pesmico, ji čestitala in ji izročila bogat šopek. Želim, da bi bila mamica na ta dan najsrečnejša v letu.«

MATEJ ZDOVC, 10 let: »Vsako leto sem mamico za njen praznik razveselil. Najbolj je vesela, če sem priden v šoli in prinašam dobre ocene. Za denar, ki sem ga prihranil čez leto, ji bom kupil bogato darilo. Na sam praznik ji bom pomil posodo in pospravil kuhinjo.«

VESNA BOROVNIK, 9 let: »Mojja mamica je za mene najdražja na svetu. Vesela in ponosna sem, da imam tako mamico. Zavedam se, da so tisti otroci, ki nimajo mamic, še kako nesrečni. Za njen praznik bom tudi jaz mamico kar najbolj razveselila. Kupila ji bom velik šopek rož in veliko bonboniero.«

F.J.

NEMOGOČE JE MOGOČE!

ALI: KMALU PO OBVOZNICI?

Priznati moram, da je slovenjgraška upravna organizacija za urbanistično načrtovanje v štirih letih opravila veliko dela, da se je v problem prepotrebne obvoznice resnično poglobila in da je (edina) predložena varianta videti smiselna in logična. Naj mi bo kljub temu dovoljeno izraziti nekaj osebnih pomislekov, ki so seveda laični, nikogar ne obvezujejo pa tudi na nadaljnji potek dogodkov verjetno ne morejo vplivati.

1. **Obvoznico**, ki razdeli mesto na dva dela, lahko imenujemo le mestno transversalo, prečnico ali kako drugače. Resnična obvoznica je po imenu, namenu in funkcionalnosti čisto nekaj drugega. Iz sedanjega predloga rešitve pa izvira kup vprašanj in problemov, ki jih je projektantska skupina gotovo spoznala in pretehtala, vendar pa premalo upoštevala ali pa sklepala tihe kompromise.

2. **Vprašanje varnosti**: Gosto naseljena tretjina mesta (Legen in okolica) bo s cesto oddvojena od mestnega jedra, trgovin, uradov, šol, zdravstvenih, kulturnih in verskih ustanov. Pričakujemo lahko torej živahen promet čez »obvoznico«. Podvozi ali nadvozi niso predvideni, vsa križišča so v nivoju. Iz izkušnje vemo, da vsak količkaj raven in širši odsek ceste postane dirkališče za nedogovorne, pijane ali slaboumne voznike, ki jih je med nami vedno dovolj. Če smo uspeli že Celjsko cesto od križišča pri »Nami« do stare postaje spremeniti v pravo klavnico, si lahko predstavljamo, kaj se bo dogajalo na novi obvoznici. Tega problema z vso preventivo in represijo ne obvladamo in ga nikoli ne bomo.

3. **Ekologija**:

a) **Onesnaženost zraka** v Slovenjem Gradcu dosega III. stopnjo, v pogojih toplot-

ne inverzije pa celo več. Po eni strani poskušamo to omiliti z daljinskim ogrevanjem in plinovodom, po drugi pa z obvoznico izpušnim plinom, svincu in nekontroliranemu prevozu strupenih snovi na široko odpiramo vrata. Če k temu dodamo pline in smrad industrije, ki z vseh koncev sili v mestno jedro, lahko pričakujemo stalno umestitev v IV., najvišjo stopnjo onesnaženja.

b) **Hrup**: Po meritvah mariborskega hig. zavoda presega že hrup, ki ga povzroča Tovarna meril, sredi naselja 70 dB. Prištetimo k temu še 24-urni hrup osebnega in težkega tovornega prometa, ki z obvoznice vdira v »mesto miru«, pa se lahko od kulturnih, predvsem pa turističnih ambicij kar poslovimo. V predloženo študijo obremenitve s hrupom si dovoljujem dvomiti, saj očitno minimalizira in olepšuje problem.

c) **Uničevanje zelenega okolja**: V civiliziranih državah odloča o odstranitvi vsakega starega drevesa v mestnem okolju mestni svet. Če je le, mogoče se temu izognemo. Pri nas bo padla skupina lepih, starih dreves ob vходу v mesto, žrtvovan bo dober del zaščitnega gozda nad Tovarno usnja in na pobočju pod Borovnikom, cesta bo tekla neposredno nad mestnim kopališčem in načrtovanimi rekreacijskimi površinami ter v bližini nove šole. Komentar je odveč.

4. **Cena**: Predložena varianta je ocenjena na 58 mil. din in je menda najcenejša, ker se izogne rušitvam obstoječih objektov, ki bi pri drugih bile potrebne. Primerjave so nemogoče, saj drugih možnosti ne spoznamo. Da pa graditev petih novih mostov, naspisa, usekov, dolgih in visokih podpornih zidov, prestavitve telefonskih in električnih kablov, telefona, kanalizacije in bencinskih

črpalk ne bo poceni, je gotovo. Dovolj znano je tudi, da bo načrtovana vsota do konca gradnje vsaj dva do trikrat narasla. Zato me izrecno moti, da smo seznanjeni le z eno varianto, ostalih (npr. trasa Tretjak–Barbarski jarek–Legen–Smartno, ki bi bila **resnična** obvoznica), pa niti okvirno ne spoznamo. Vse skupaj me spominja na socrealistične volitve v slogu »vzemi ali pusti« in bi lahko javno razpravo pravzaprav brez škode opustili.

5. **Zaključek**: Ob vsem spoštovanju dela, strokovnosti in temeljitosti projektantske skupine se s predlagano »obvoznico« ne strinjam, ker je varnostno, ekološko in (najbrž) tudi urbanistično sporna. Z njo smo problem razbremenitve mestnega jedra le prostorsko premaknili za dvesto do tristo metrov, rešili morda nekaj starih zadreg, nakopili pa precej novih. Z »obvoznico, ki to ni« bi dosegli le »dolgoročno kratkovidno« preložitve problema, ki se nam bo čez tri ali štiri desetletja ponovno (tokrat pa neodlojljivo in dokončno) ponujal v rešitev.

ODMEV:
OBVOZNICA
KI TO NI

Dr. B. Celcer

VRTNARSTVO ŠE
NAPREJ

Vrtnarijo v splošni bolnišnici v Slovenj Gradcu je vrsto let uspešno vodila Marija Novak. Po njeni upokojitvi je vrtnarstvo in cvetličarstvo prevzela Ana Merkač, ki obljublja, da bo vrtnarijo prav tako vzorno vodila ter skrbela za zelenice in parke v splošni bolnišnici. V vrtnariji bo vedno dovolj rezanega cvetja, lončnic, ikeban in vencev, ki jih bo na željo strank dostavljala tudi na dom. V spomladanskih dneh pa bo na voljo dovolj sadik povrtnin, kot so zelje, paprika, majaron in timijan.

F.J.

Ani Merkač pri izdelavi vencev in ikeban pomaga tudi njen brat Vlado. ▶

Dravograjska skupščina spet o Pompejih

CENTRA NE BO

Časi se spreminjajo in z njimi tudi ljudje: še na eni od zadnjih lanskoletnih sej občinske skupščine Dravograd je predsednik vlade nad vse optimistično govoril odbornikom o gradnji trgovsko-poslovnega centra, češ da bo v njem delo dobilo okoli 200 ljudi. Kotnik je dejal, da je ta center strateškega pomena za celotno Koroško regijo. Na vprašanje odbornikov, zakaj je investitorstvo prevzela zasebna firma Vladimirja Zaluberška Koroški biro 88 (saj je čudno, da bi zasebnik gradil tako velik projekt, ki ga financira republika), je dejal, da občinska vlada podpira podjetništvo.

Na zadnji seji skupščine pa je bila slika povsem drugačna: iz Kotnikovih ust ni več vel tisti pretirani optimizem, ki zagovarja podjetništvo za vsako ceno. Pred odbornike je tokrat moral naliti povsem drugačen kozarec vina. Kotnik je namreč dejal, da je Koroški biro 88 že v stečajnem postopku, da je investitor vsekoli bila Mercator Investa, saj je gradbeno dovoljenje izdano na njeno ime in dravograjska občina se poslej pogovarja samo še z Ljubljanci.

Tudi tokrat pa predsednik vlade Mirko Kotnik ni pozabil omeniti, da je izvršni svet to jama na Meži podedoval. Odborniki so si nemara zavrteli spomin na lanskoletno skupščino, ko so z vseh strani peli hvalo temu centru: na levi strani dva vodilna moža iz Mercator Investe, skupaj z idejnim tvorcem te megalomanske podrtije Francem Kandučem, na drugi strani pa Mirko Kotnik. To pot se je v komorno vzdušje moral spustiti samo Kotnik, Kanduča, ki je tudi predsednik gradbenega odbora, pa že nekaj časa ni blizu.

V zadnji številki Prepiha smo tudi objavili zanikno pisanje Mercator Investe, ki se norčuje iz Dravograjčanov in njihovih odbornikov. Zanimivo je tudi, da se tokrat dravograjski odborniki niso več kaj prida oglašali, saj jim ta jama – tako vsaj kaže, že krepko dol visi...

In kaj je okrog tega centra novega? To, kar smo nekateri novinarji napovedovali, še preden so zakopali prvo lopato in kar so mnogi Dravograjčani tudi slutili. Megalomanija z 14.000 m² (več kot Kika center v Celovcu ali ljubljanski Maximarket) ne gre v Dravograd, kjer ima občina okoli 8000 duš, kraj pa nekaj več kot 3000.

Mirko Kotnik, ki se je pred slabim letom odločil, da bo novinarjem zaprl dostop do informacij (zaprte seje občinske vlade), je tokrat govoril o tem projektu kot o »popolni džungli« in »popolnem brezpravnem stanju«. Občinska vlada je ustanovila posebno komisijo, ki je pretresla ta projekt in tudi predlagala tri možne rešitve:

1. Investitor – Mercator Investa iz Ljubljane – zaključi to megalomansko naložbo, vendar samo v primeru, da bodo pri tem sodelovali tudi strokovnjaki, ki jih bo določila dravograjska vlada.

2. Vso zemljišče oziroma gradbišče Ljubljanci brez vsakršnih bremen vrnejo občinski skupščini, ki si bo pridobila drugega investitorja (gre za podoben primer, kot ga je Rok Gerlovič sprožil okrog znamenite jame ob hotelu Slavija v Mariboru).

3. Gradbišče na Meži se spravi v prvotno stanje.

Kotnik je tudi dejal, da se je komisija izvršnega sveta par dni pred skupščino pogovarjala z Mercator Investo, ki pa na predlagani točki 1 in 2 ni bila pripravljena pristati. Kdor prebira tudi Mladino, bo vedel, da je Mercator Investa pač v položaju, ko niti v sanjah ne more dokončati te naložbe niti za to nima več interesa. Sami namreč ugotav-

ljajo, da je takšen center v Dravogradu absurd, bistroumni nesmisel, kolaps.

Na drugi strani pa so Ljubljanci v Pompeje vendar vložili določeno vsoto denarja (kolikor ga ni odšlo v ptujski Zlati noj) in tudi niso pripravljeni kar tako predati investicije. Ob tem pa jim je tudi jasno, da so na republiki še neki denarji za Dravograd. Ta denar mora Dravograd porabiti letos, sicer ga bo odnesla Ljubljana.

Tednik Prepih pa je od krogov, ki so blizu vladajoči dravograjski strukturi, zvedel, da bo ta projekt bržkone dobila občina, ki bo preko stebrov potegnila betonsko

ploščo. Tako bi mesto dobilo precej garaž, ob »malih vratih v Evropo« pa bodo postavili še avtobusno postajo in manjši bife. Torej nekaj podobnega, o čemer so v tem mestu govorili že pred desetletjem; vmes pa je v Dravograd zašla skupina pogoltnožev, ki je kraju zadala težko rano.

Verjetno pa vse ne bo šlo tako gladko. V tem »popolnem brezpravnem stanju«, kot ga je poimenoval Kotnik, bo občina morala marsikaj izterjati po sodni poti. Te poti pa so, kot vemo, zelo dolge. Upajmo, da bo vsaj organ pregona omogočeno hitro delo. Okrog tega centra so se namreč dogajale nekatere čudne reči.

!?

(ic)

MED NEREALNIM (DOKONČANJEM) IN MOŽNIM (ZASIPANJEM)

vprašanja poslancev

NERAZVITI SMO, VAŠI SMO...

Jadran Zalesnik, odbornik iz Libelič, je na občinsko skupščino naslovil delegatsko vprašanje, katere KS in kraji v občini Dravograd spadajo med demografsko ogrožena območja.

Odgovor je dobil že kar na zasedanju skupščine. To so: krajevne skupnosti Libeliče, Črneče, Trbonje z Danijelom in katastrske občine Ojstrica, Kozji vrh, Sveti duh, Velka in Vrata. Torej v »klub ogroženih območij« ne sodite industrijski središči Šentjanž in Dravograd.

Miran Švarc je povprašal, ali in kdaj bodo gradili garaže na Robindvoru, kjer je več kot 200 stanovanj, garaž pa le kakih deset. Vlada bo pripravila odgovor (nemara pa bo Dravograd v kratkem dobil veliko garažno hišo).

Jože Kramer, tudi republiški odbornik, je povprašal, kdaj bo mejni prehod Vič dobil ustrezne sanitarije. Članica IS **Bojana Stumberger** je menila, da bi takšno pobudo veljalo nasloviti tudi na republiško skupščino, saj to ni le problem Viča, ampak tudi drugih slovenskih mejnih prehodov.

Davčna politika – mnogo vprašanj

NEKAJ V MEGLI

– Sestanek radeljske podružnice Kmečke zveze Slovenije – LS o vprašanih nove davčne politike. Kmetje niso zadovoljni.

Slovenska kmečka zveza – LS oziroma njen odbor v Radljah je sklical sestanek o vprašanih prihodnje davčne politike za kmete. Velika dvorana Ars v Radljah je bila prepolna za vse udeležence, ki so davčne strokovnjake tokrat nekako zasačili »na levi nogi«.

Najprej so kmetje stresli krepko jezo na svoje poslance, ki v tako pomembni problematiki ne najdejo časa za sodelovanje. Ni bilo niti občinskega ministra za kmetijstvo niti predsednika občinske vlade, celo ne predstavnikov zadruga.

Seveda se kmetje (če že izgubijo dan, so dejali) želijo razen davkov pogovoriti tudi o ključnih vprašanih razvoja pridelovanja hrane. Davki so samo del te politike.

Za prvi trenutek je premalo podatkov, da bi lahko povsem praktično izračunali vse dejavnike, ki bodo v prihodnje vplivali na to, koliko bo kmet moral dati »cesarju« in drugim, ki čakajo na kapljo njegovega znojca.

Kmetje sploh niso proti obdavčitvi po katastru, pa četudi je ta strahovito zastarel. Preden bo ta nova stvar pričela delovati, jih ujčakati ali udarjati po žepih, pa hočejo vedeti, kaj prinaša, kako v novem sistemu ravnati, da bodo preživeli in tudi v

težkih časih ohranjali vse doseženo oziroma celo dograjevali celotni sistem pridelovanja hrane.

Bistvo je obstoj za vse, in to naj upošteva nova davčna politika! Kar razlagajo sedaj, je preveč v megli in zopet ne vemo povsem, kaj nas čaka, so ugotovili v Radljah. Zato bodo kmetje in davkarji pripravili več povsem konkretnih izračunov, povprašali še to in ono v republiko in se kmalu zopet sestali.

Gre za nedorečenost pri tki, drugih dohodkih, kot so, denimo, pluzenje cest, oranje, prevozi mleka, ni povsem določeno, kaj je mini farma iz domačega pridelovanja krme, pridelovanje gob in podobno. Ne vedo, kaj in kako se šteje v dohodek, kjer sta eden ali celo dva družinska člana v službi, ob tem pa redno kmetujejo. Ne vedo natančno, ali je kmečka pokojnina tudi dohodek, ki še enkrat pride pod udar davkov... Menijo tudi, da ne kaže preveč mešati sociale in davkov.

Še vrsto drugih vprašanj so radeljski kmetje naslovili na mnoge naslove in sami nase. Tudi sami bodo dali karte na mizo in se pogovorili.

Ničesar več pa nočejo pričakati v megli, zato bo o tem kmalu še en sestanek.

(kw)

V OŽBALTU IMAJO LASTNO PLANINSKO DRUŠTVO

Ožbalt ob Dravi in Kapla se štejeta med obrobne kraje koroške krajine, vendar po svoji dejavnosti nočeta biti več čisto na obrobju. Krajsani so sklenili, da se bodo odlepili od hišnih plotov in zapečkov ter začeli delovati tudi kot skupnost.

Potem, ko so ob novem letu obnovili stari ljudski običaj koledovanja oziroma trikraljvskega petja in obiskovanja po hišah, so 19. januarja ustanovili Planinsko društvo Ožbalt ob Dravi – Kapla. Predsednik je postal župnik Igor Glasenčnik, pobudnik planinske dejavnosti v kraju in tudi ustanovitelj društva, ki že šteje 130 članov, med njimi polovico mladih.

Doslej je bilo precej krajanov Ožbalt in Kaple včlanjenih v planinskih društvih sosednjih krajev, poslej pa bodo svojo planinsko dejavnost usmerjali v lastnim programom, ki ne izključuje dela za krajevno skupnost.

Za letos načrtujejo kar 23 izletov, večino na bližnje in nižje vrhove, trikrat pa se bodo povzpeli tudi precej višje in dalje – na Grintavec, Nanos in Triglav. Vendar njihova glavna dejavnost ne bodo izleti. Vzgojiti si morajo kader – planinske vodnike, markaciste in druge, skrbeli bodo tudi za vzgojo mladih članov. Veliko skrb bodo namenjali naravi in varovanju okolja. Za marec načrtujejo ZELENI VEČER – okroglo mizo o problemih onesnaževanja okolja v kraju in okolici, popestrjeno s kulturnim programom. K sodelovanju vabijo tudi zelene iz drugih krajev.

M. Potočnik

?BREZ PROFESIONALCA?

Čeprav Dravograda ni več kot za eno dobro krajevno skupnost, kot radi rečejo drugod na Koroškem, pa je kulturno življenje v tej občini precej razgibano. Imajo kar sedem kulturno umetniških društev, tri pihalne godbe, dva samostojna pevka zbora...

Prilagodijo veliko samostojnih na-

stopov in sodelujejo pri regijskih ter drugih srečanjih. Vse to poteka v glavnem pod okriljem Zveze kulturnih organizacij in njenega poklicnega strokovnega delavca. Druge poklicne kulturne organizacije ali delavca tukaj nimajo.

Dravograjski kulturniki in društva prav zato ne morejo razumeti občinskega izvršnega sveta, ki namestiva to edino poklicno kulturno delovno mesto kratko in malo ukiniti.

»To je lahko brez dvoma pogubno dejanje z dolgoročnimi posledicami,« pravi Cita Galič, strokovna delavka pri ZKO Dravograd. **»Pobuda izvršnega sveta, da bi denar neposredno namenjali društvom po njihovem programu, ta pa se naj potem sama odločijo, če so pripravljena imeti in plačati svojega profesionalnega delavca (ta je zdaj plačan iz proračuna – op. pisca), je nesprejemljiva tudi za društva, ki so večkrat dala odločno in jasno vedeti, da strokovnega delavca – kdorkoli to že je – želijo in morajo imeti. Nekaj podobnega velja, kolikor vem, tudi za Zvezo telesnokulturnih organizacij, kjer prav tako želijo ohraniti strokovnega delavca na občinski ravni,«** je vidno prizadeta sklenila Cita Galič. Povejmo še, da so v Dravogradu pred leti nekaj časa že bili brez poklicnega kulturnega delavca pri ZKO, a se to ni najbolje obneslo.

Seveda pa kulturno delo v tej občini za zdaj še ni zamrlo. Če navedemo le nekaj dogodkov, ki se obetajo, velja omeniti zlasti srečanje mladih literatov severovzhodne Slovenije, pa regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin, občinsko revijo odraslih pevskih zborov in še kaj.

IF

T.I.

Premalo šolskih prostorov

Dravograd

Že dolgo so v Dravogradu prisotna prizadevanja za širitev tamkajšnje osnovne šole. Kot je v nekaterih krajih kar pogost pojav, je tudi v Dravogradu pereč prostorski problem, ki ga za seboj vlečejo iz leta v leto. Posledica je letošnji triizmenski pouk, ki pa gotovo kvari kvaliteto in učinkovitost pouka.

Gradbeni odbor se z gradnjo prizidka ukvarja že od leta 1989. Konec decembra so bili projekti izdelani, objavljen je javni natečaj za dozidavo šole.

In ne bi bilo vse dobro, če tudi v Dravogradu ne bi trčili na probleme materialne narave: predvidena investicija finančno ni pokrita, saj razpolagajo le s tretjino potrebnih finančnih sredstev. V največji meri računajo na lastna sredstva in prispevek iz republiškega sklada za nerazvite, kjer se bodo prijavi na natečaj. K temu dodajajo še denar izvajalca in možnosti kredita.

V šoli zatrjujejo, da je gradnja prizidka neizbežna. Z njo bi pridobili manjkajoče specializirane učilnice, zobno šolsko ambulanto, svoje pro-

store pa bi imela tudi glasbena šola. Če ne bo večjih zapletov, bodo z gradnjo pričeli spomladi, začetek šolskega leta 1991/92 pa bo po pričakovanjih že v novih prostorih.

Muta

Na Muti so se nedavno tega odločili s samoprispevkom zbrati denar za gradnjo prizidka k šoli, s katerim bi bil omogočen pouk osemletke. Osemletka je gotovo upravičena že iz demografskih razlogov, pa tudi šolo na Gortini bodo v jeseni ukinili.

Ob krajevni odločitvi za gradnjo pa očitno niso razmišljali o morebitni finančni krizi, ki pa se je zdaj, po izteku samoprispevka, pokazala v vseh razsežnostih. Kako torej naprej? To je vprašanje, ki že kar lep čas žuli šolske in krajevne oblastnike, danes pa tudi občinske. K reševanju problematike je aktivno pristopil občinski izvršni svet, ki namenja v letošnjem proračunu tej investiciji dva milijona din.

Samoprispevek je predstavljal le 40 % predvidene investicije, ostali del naj bi bil pokrit z republiški

milijoni dinarjev.

Ti so iz razumljivih razlogov v celoti izpadli.

V času gradnje prizidka je zakon določal tudi zaklonišče, je pobralo kar dober zalogaj denarja. Po nepotrebnem!

Dosedanji razgovori v zvezi z omejeno problematiko kažejo, da je edina rešitev za dokončno izgradnjo prizidka v fazi nadaljnji gradnji. Sredstva naj bi se zagotavljala iz združene amortizacije vseh šol, iz sredstev prodaje šolskih stavb, kjer bi pouk uklinil in iz dodatnih sredstev občinskega proračuna.

Tako bi v naslednji fazi zagotovili dokončanje vsaj ene etaže šole, nabavili opremo in učila za šesti razred, ki bi začel s poukom v naslednjem šolskem letu. Ostali del bi usposobili do začetka šolskega leta 1992/93.

Prizidek za osemletko na Muti je v grobem končan, gre le še za fina notranja dela, ureditev okolice in še kaj. Ocenjujejo, da za dokončanje investicije potrebujejo še okrog štiri milijone dinarjev.

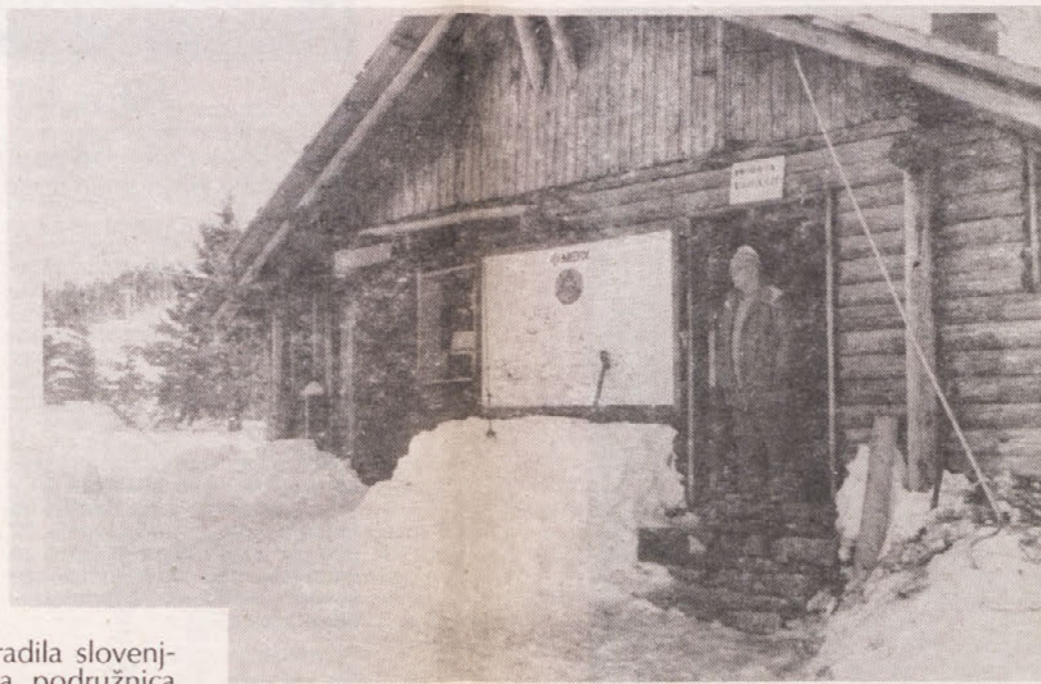
KAKO NAPREJ

Pogled z velike Kope je ob lepem dnevu nesel daleč v Avstrijo in vse tja do očaka Triglava.

MIKAVNA POHORSKA

»Odkar je zgradila slovenjgraška planinska podružnica Kočo pod Veliko Kopo, prihajajo smučarji vse češče preko 50 km dolgega pohorskega hrbita do Velike in Male Kope, kjer so znana najdaljša smučišča vsega Pohorja. Prekrasni tereni na obeh Kopah, kakor tudi bližnje planjave na Črnem in Jezerskem vrhu, združujejo na zapadnem Pohorju številne smučarje, saj so jim snežišča prijetno mikavna, ker so planjasti hrbiti in vrhovi gladke, nepogozdene košenine, ki so nekaj svojstvenega v pohorskih planinah, kot nalašč za smuko...« je daljnega leta 1939 v reviji Jugoslovanski biseri zapisal Bogdan Žolnir.

Za smučanje sta še premali, za sanke pa ravno prav.

Otroška domišljija je brez meja – snežak sredi pohorskih gozdov.

SMUČIŠČA

Fotografije: Miro Petek

Snega je bilo dovolj tudi za razne tunele; v ozadju Grmovškov dom. ▲

Vikend naselje na Kopah letošnjo zimo nikakor ni samevalo, spet pa se je pokazalo, da je premajhno in druga faza izgradnje tega naselja kar kliče po realizaciji. ▼

Tudi letos so Kope oziroma slovenjgraško pohorje zaživele tako mikavno, kot ji je pred več kot pol stoletja opisoval Žolnir. Celo po 3000 smučarjev se je na en dan zbralo na pohorskih smučinah, bili pa so tudi dnevi, ki so zaradi svoje imenitne smuke in vabljivega sonca spominjali že kar na kič. Seveda pa to ne skriva vseh problemov, ki so jih imele Kope včeraj in danes, bržkone pa tudi še jutri.

Partizanski dom: Danilo Štruc, oskrbnik tega doma, je povedal, da so zasedeni do konca meseca marca, največ obiskovalcev pa je iz ljubljanskega konca, Ptuja in Brežic. ▲

GTC Kope, podjetje, ki upravlja s sistemom sedmih vlečnic, je Jetos kupilo tudi nove motorne sani za hitre intervencije na smučiščih. Preizkuša jih Franc Štefanič, direktor GTC Kope. ►

Piše: Marjan Kolar

Hladni, da mrazi

Vsakdo je kdaj urejal družinski grob v toplem popoldnevu, ko se je nenadoma oglasila polglasna molitev, nato žalostinka in ihtenje. Blizu vas se je zvrstil pogreb neznanega pokojnika, gruča temno oblečenih tujcev. Žalostno, res, toda na pokopališču ne more biti drugače. Zresnili ste se, ganilo vas ni preveč.

Po TV vsak večer vidimo mrtve. Žrtve prometnih nesreč, terorističnih napadov in vojsk. Skoraj sleherni dan se vrstijo tudi stavke, demonstracije ali oboje. Nekaj ljudi ne nosijo napise, nekaj vzklikajo in nekdo govori. Delavci zahtevajo plače in protestirajo proti odpustom. Kakor da to kaj pomaga. Težki časi, zares, vzdihnemo. Dvajset minut kasneje nas že pritegne zanimiv film. Mrtve in stavkajoč odrinemo, naslednjega dne se jih še spomnimo ne več.

Vse se dogaja tako daleč, da nas pušča hladne. Pa tudi do sebe ne damo zlepa. Vsak zase se pehamo in za svoje najbližje. Za druge se zapiramo in po malem otopevamo. Le kam bi prišli, če bi se žrli zaradi vseh nesreč na svetu.

Potem zajame stiska naš obrat, našo tovarno. Bo plača, ne bo? Bo danes, jutri, naslednji teden? Kako, če plače ne bo? Pa kaj! Finančniki bodo že izpraskali še eno posojilo in spet bomo rinili mesec dni.

A če se nekega dne le ne bo izšlo in banka ne bo več dala? Bomo takrat stavkali? Se bomo nemara odpeljali v Ljubljano in začeli kričati pred skupščino?

Saj takšni pohodi in shodi so že bili: Litostroj, sindikat, parole, govori, policija, ki varuje red, obvezni firbci. Ljubljancani hodijo mimo in se jih vse skupaj nič ne tiče. Nismo iz njihovega podjetja, tudi iz njihovega sindikata ne. Vsak naj ima svoja veselja in svoje skrbi.

Predstava protesta je že tako znana, da jo lahko podoživimo od prizora do prizora. Vse smo videli, vse slišali. Razlika bi bila le v tem, da bi tokrat nastopili mi. Nič se ne bi šli teater. Zares bi pokazali svoj strah in negotovost, jezo in obup. Toda – tokrat bi bili zdolgočaseni gledalci drugi.

Neki koroški delavci menda, bi porekli. Od kod? Iz Mežice, z Ravne? Kje pa so te Ravne?

Hladno ravnodušni smo danes do stisk drugih mi, jutri bodo so državljani do naših. Briga nas, kaj se godi v Štorah, Mariboru ali Kranju. Zato se žvižga Štoranom, Mariborčanom in Kranjčanom stanje pri nas. Ne more pa tudi biti drugače, saj nas večinoma ne utegne zanimati niti, kako živijo ljudje v sosednjem bloku ali ulici.

Zelo hladni znamo biti včasih. Hladni, da zmrazi.

Piše: Janez Praper

Pomen drobnega gospodarstva

Po opredelitvah predstavljajo drobno gospodarstvo vsi proizvodni in storitveni potenciali, ki zaposlujejo do sto ljudi. Pojavljajo se v različnih lastninskih oblikah in praktično v vseh proizvodnih, storitvenih, trgovskih in drugih gospodarskih dejavnostih. Organizacijsko so lahko oblikovani v podjetja, lahko delujejo kot družbe, zadruge, družinska podjetja in podobno.

Pri nas smo do pred kratkim poznali le dve vrsti organiziranja drobnega gospodarstva: družbeno, kamor so sodila manjša podjetja v storitvenih dejavnostih (frizerstvo, dimnikarstvo, servisiranje strojev, naprav in vozil itd.) in pa privatno, kamor so spadali v glavnem samostojni obrtniki, ki opravljajo dejavnost z lastnimi sredstvi.

V bližnji preteklosti je pri nas celotna strategija razvoja temeljila na velikih podjetjih v družbeni lasti, povsem pa smo zanemarjali razvoj drobnega gospodarstva, še zlasti tistega njegovega dela, ki je temeljil na privatni lastnini nad proizvodnimi sredstvi. Zelo zmotna so bila razmišljanja, ki so videla v privatni lastnini le nevarnost nekakšnega razrednega razslojevanja in nevarnost za restavracijo kapitalizma (tipično odeološka razmišljanja torej).

Pešanje razvojne moči, vse večja neučinkovitost, nizka produk-

tivnost in neprilagodljivost »velikega« gospodarstva pa je seveda nujno pripeljalo do ponovne afirmacije malega gospodarstva. Prednosti tega segmenta nacionalne ekonomije so preveč očitne, da bi jih bilo mogoče trajno ignorirati brez večjega negativnega učinka na ekonomijo samo. Malo gospodarstvo dopolnjuje proizvodne programe velikih podjetij v tistih delih, kjer je stroškovno, tehnološko, organizacijsko ali lokacijsko lahko malo gospodarstvo bolj učinkovito od velikega.

Razmerja med velikimi in malimi podjetji so po različnih razvitih državah sicer različna, odvisno pač od tehnoloških, tržnih in drugih značilnosti posameznih gospodarstev, nesporno pa povsod velja, da enega brez drugega ni.

In zgledeovati se velja predvsem po bolj naprednem in uspešnejšem? Tako tudi pri nas končno vse bolj spoznavamo, da lahko prav drobno gospodarstvo v času hude gospodarske in družbene krize pomeni določeno perspektivo. V tem smislu si lahko razlagamo tudi sedanja prizadevanja oblasti, ki počasi le spreminja svoj odnos do malega gospodarstva. To se kaže tako v zakonodaji kot tudi na drugih področjih, čeprav je miselnih in birokratskih zavor na žalost še vedno veliko.

Piše: Bojan Borstner

Demokracija proti posamezniku

Ko bomo lahko videli ali občutili sami sebe v svetu demokracije, bomo videli, da slovenska demokracija ne obstaja dejansko in da ni nikoli obstajala; bila je le proizvod naše lastne domišljije, fantomski duh, optična iluzija, zmeta. Edino, kar prosimo, je: sprejmite samo realnost.

In kakšna je ta realnost? Naša družba ustreza predstavi »svetovne vasi«, ki zaprta, mirujoča in duhovno siromašna obstaja na obrobju svetovnega imperialističnega sistema. Prihodnost, ki se nam odpira, je prihodnost

svetovne province, ki ponuja ceneno delovno silo, ki je neposredno odvisna od svetovnega trga in predvsem tujega kapitala, ki ga usmerjajo svetovne velesile. Izguba narodnostne identitete in kulture je nujen rezultat te slovenske nacionalistične strategije.

»Demokracijske spremembe« so zgolj nadomestile komunizem z antikomunizmom, pri tem pa je struktura vladanja ostala nespremenjena. Še vedno smo priče boljševističnemu modelu, saj je staro elito le zamenjala nova

elita, ki deluje enako skrito, ki odloča v zaprtih krogih, ki prodaja (novo) ideologijo za čisto in edino Resnico. V takem sistemu so po zlomu komunizma oblast lahko prevzeli krščanski demokrati, ki so, kot ugotavlja Rastko Močnik, edina stranka s klasično ideološko platformo. Naša družba je nerazsvetljena.

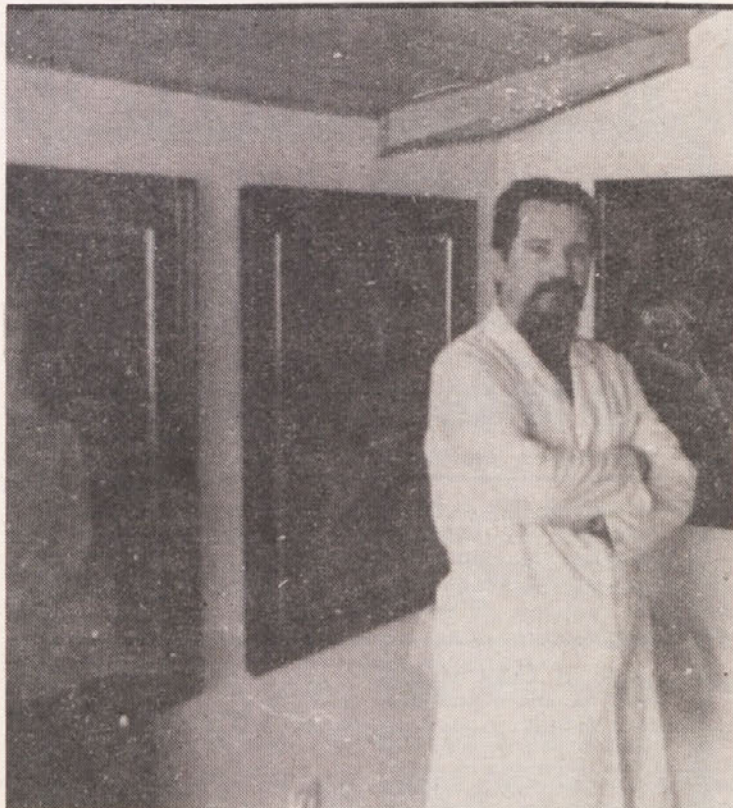
Zato libertizem, ki predpostavlja posameznikovo svobodo kot temeljno vrednoto, ne more biti sestavni del naše družbe. Res je, da naša demokracija zagovarja svobodo vseh. Vendar je to zase trdila tudi socialistična demokracija. Zato me ne zanima svoboda vseh, ki se upredmeti v svobodi Naroda (ali kake druge ideje), ampak svoboda vsakogar, ki predpostavlja svobodo izbire na podlagi lastnih vrednot. To vodi v različnost, drugačnost, kar pa je v tem času bogokletno stanje, saj nasprotuje »slovenstvu« kot občemu, povezujočemu principu naše družbe. Zato je Slovenija, politično gledano, danes v

enaki situaciji kot so bile meščanske družbe v drugi polovici 19. stoletja.

Princip »vaškosti« slovenske družbe posebej Walter Wolf, ki prihaja vsak večer praktično v vse slovenske domove s pomočjo televizije. On, rejen gospod srednjih let, je prava podoba uspešnega pridobitneža in kapitalista, ki pa ima povrh vsega še slovenske korenine.

Ob tem pa ne smemo spregledati, da se ta »vaškost« uresničuje skozi notranjo centralizacijo, ki izključuje ideje o regionalizaciji, ki onemogoča dvosmerno komunikacijo, ki zagovarja zgolj enosmerni pretok ljudi v velike centre (in predvsem Ljubljano), ki vključuje reševanje vseh posameznih problemov po enem vzorcu.

Če hočemo preseči dvoiličnost slovenske demokracije, mora svoboda vsakogar postati osnova političnega delovanja ne le v odnosih s svetom, ampak in predvsem v Sloveniji.

Jože Kramberger v svojem ateljeju

Počakajte do 1. aprila,

pa boste lahko prebrali,

NIKO

da je Capuder odstopil!

Kritika: RAZSTAVA LIKOVNIH DEL DRUŠTVA KOROŠKIH LIKOVNIKOV

V Likovnem salonu na Ravnah so se februarja s svojimi deli predstavili slikarji: Oskar Rotovnik, Albert Hojnik, Franc Johman, Zoran Rožič, Leander Fužir, Štefan Bobek, Pavli Šubic, Andro Džura, Alojz Potočnik, Matevž Šumah, Ivan Večko-Matersdorfer, Milena Golob, Mojca Kovač, Srečko Friauf, Janko Ladinik in akademski kipar Andrej Grošelj.

Motivi večine del so v glavnem podobni kot prejšnja leta, največ je krajin in tihožitij krajine z etnografsko-umetnostnimi objekti, deloma pa se pojavljajo izmišljeni ali bolj svobodno interpretirani motivi. Vendar pa s pri večini opaža že kar bolesta navezanost na domače kraje, zemljo in gozd. Na splošno je odvisnost od motiva preočita, uporaba slikarskih ali risarskih sredstev pa preobremenjena, nesproščena in nespretna.

Če razstavljena dela primerjamo z glasbo, lahko rečemo, da jim manjka veselja in optimizma, kljub temu, da je opaziti napredek – tako v iz-

vedbi kot v finalizaciji slik. Večina se izogiba portreta ali figure; da to velja tudi za abstrakcijo, pa ni za zameriti. Večjemu delu avtorjev povzročajo težave prostorski plani, perspektiva, barvne kombinacije, pa tudi kompozicija je praviloma simetrična.

Iz povprečja je treba izzeti **Oskarja Rotovnika-Okija**, ki ga zanima predvsem idejnost in podzavest, zlasti v tki. hebrejskem ciklusu. Na svojem kvalitetnem nivoju je tudi akademski kipar **Andrej Grošelj**, ki se tudi tokrat predstavlja s stiliziranimi semeni, ptiči in žensko figuro. Korenito je spremenil način dela Ivan Večko-Matersdorfer, ki ima dober občutek za barvne tone in filigransko izdelavo.

Za ostale je treba reči, da so rezultati solidni, dela zadostno opremljena, vendar je opazno pomanjkanje osnovnih pristopov oziroma znanja iz likovne teorije. Za kaj več bo torej treba počakati na naslednjo društveno razstavo.

B. Kumprej

MOJSTER PORTRETOV IN TIHOŽITIJ

Jože Kramberger, slovenjgraški slikar-samouk, ki je že nekaj let član elitnega združenja slovenskih likovnih umetnikov, praznuje letos majhen jubilej: četrto stoletja je že minilo, odkar je Kramberger prvič postavil na ogled svoje slike.

»To je bilo v Tuzli, v domu JLA, kjer sem služil vojsko,« se spominja Kramberger, imeniten portretist in neutruđen ustvarjalec tihožitij.

Po Tuzli je Kramberger razstavljal doma in v tujini, skupinskih in samostojnih razstav pa se je zbralo kar nekaj deset. Nedavno je, denimo, razstavljal svoje portrete in tihožitja kar na dveh koncih v Ljubljani, njegova dela pa so bila na ogled tudi v Sovjetski zvezi, Poljski, Avstriji in drugod.

Jože Kramberger, ki je vrsto let delal pri dravograjskem Kogradu, se je rodil v vasi Straže v Slovenskih Goricah. V svojem likovnem snovanju je prešel različne tehnike in motive, poskušal se je v naivi, najbolj pa se je našel v oljni tehniki ter v portretih in tihožitjih. Pri obeh je poudarjena nota domačnosti, v skupinskih portretih pa družinskost, toplina, vsakdanost in svečanost. Ena od Krambergerjevih večjih in pomembnejših del je tudi velik portret mariborskega škofa Franca Krambergerja.

Značilno Krambergerjevo tihožitje s kmečkim kruhom

ČE BI VSI MLADI TAKO

V sredo zvečer, 27. februarja, so imeli radelčani izjemno lep kulturni dogodek, ki zasluži kar dvakrat posebno pozornost:

Dijakinja Srednje glasbene šole iz Maribora, domačinka Mateja Kremljak, je s svojo sošolko Heleno Maurič pripravila čudovit glasbeni večer. Druga posebnost pa so bili tokrat Radelčani. Do zadnjega kottička, tudi stojišč, so napolnili likovni salon Ars, kar je sicer zares prava redkost.

Pri klavirju je dijakinji spremljala prof. Nada Stupan-Tomkovič. Izvajali sta dela starih mojstrov, Schuberta, Pergolesija, Reichenberga in drugih.

Kaže, da se v ljudeh nekaj spreminja. Razen redkih izjem so namreč prav podobne prireditve dobro obiskovane. Pa tudi drugače imamo na Koroškem, vsekakor tudi po zaslugi in delu naših glasbenih šol, že celo vrsto svojih ljudi med mladimi mojstri, bodisi v ansamblih, komornih ali drugih celo bolj zahtevnih glasbenih skupinah.

Ali za primerjavo: Če bi tudi na drugih področjih dosegali takšne uspehe, bi nemara bilo drugače, kot je.

K. Valtl

DOMAČIJSKO PABERKOVANJE

Marsikaj pozabljamo iz naše preteklosti, pa je škoda, sušimo si korenine. Saj je prav, da poganjamo veje v šir, v veter in vihar drznih misli. Ohraniti pa moramo korenine in globlje bodo, trdneje bomo stali, zdrava bo rast, lepša bo krošnja...

Nekaj domačijskega drobirja bomo izbezali iz naše zemlje – tudi v ta namen.

I.

Koroška krajina

Danes sprejemamo oznako Koroška krajina – pravzaprav bolj uporabljamo izraz regija, (je pač bolj učeno) za štiri »koroške« občine: Radlje, Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne.

Ravenska občina, to je Mežiška dolina, je bila do leta 1920 del Koroške, pod pliberško dekanijo, v obeh primerih, ko smo bili skupno pod lavantinsko škofijo, s sedežem St. Andraž v Labutski dolini, in ko smo bili nato po letu 1860 dodeljeni krški škofiji.

Dravograjsko področje se je po letu 1920 (1922!) dokaj skrčilo. Dekanija je segla precej čez mejo, do Laboda. Sam trg Dravograd (vse bolj se je v domačem govoru čulo Traber) je bil v domačih predstavah nemško govoreči kraj, celo po statistiki je leta 1910 prevladovala nemščina za občevalni jezik. Desna stran Drave, Črneče in Libeliče, je pa tako spadala v »naš« strojanski masiv. Nekoč so »tostran« Strojine, ob Meži, pokopavali v Libeliče, vse dotlej, ko so postavili cerkev Device Marije s pokopališčem; kraju so rekli Farna vas ali pa Devica Marija v Guštanju, ko je že ta bil.

Slovenjgraško in radeljsko področje je za ljudi predvsem izpod Uršlje gore, za gornjo Mežiško dolino manj ali pa sploh ne, kratko in malo Štajerska. Če si je kdo našel ženo preko Landhauza, se je reklo; ima pač eno štajersko babo – in s tem je bilo vse povedano.

Šmartin (danes Šmartno) je še najbolj povezan z ljudmi pod Uršljo goro, Hotuljci so morali pokopavati v »svojo« faro v Šmartin, preostali kraji so se naslonili na pohorsko pobočje. Slovenj Gradec, Stari trg, Razbor so nas vezali z Uršljo goro. Po dravski dolini pa pravzaprav na videz ni bilo pravih stikov.

Pri vsem tem pa povsem spregledamo, da smo bili vsi, vse štiri občine, pod skupno škofijo – ta nas je družila. Bili smo pod lavantinsko škofijo. Če jemljemo namesto današnjih občin dekanije: dekanija Dravograd, dekanija Mežiška dolina, dekanija Šmartin/Slovenj Gradec, dekanija St. Ilj pod Turjakom, dekanija Vuzenica, dekanija Radlje – vse so bile v mejah koroške **lavantinske škofije, razen radeljske** ki je od leta 1787 do 1860 pripadala sekauski škofiji.

Tako smo v resnici v nekem smislu stara »koroška« krajina.

Tone Sušnik

Prihodnjič: O imenu Radelj

Revščina je nalezljiva.

Če so se vremena zjasnila Kranjcu,
se še niso Kranjcem.

NIKO

Namesto prepaha

Maribor ni več občina,
je le še ekspozitura!

ČE JE LJUBLJANA VSE POBRALA, ČE NIMAŠ DENARJA, KI JE TUDI NAŠEGA SVETA VLADAR — KAJ IZ TEGA SLEDI? DA ONI TAM V REPUBLIKI IN LJUBLJANI DELAJO VELIKO STVARI, KI SI JIH DOSLEJ DELATI V OBČINI. TOREJ?

...Kako se lahko Maribor ubrani generalne prekinitve dela v podjetjih, ki so vsa po vrsti že dolgo pod vodo? Kajti, če bo do štrajka res prišlo, potem bo to štrajk obupa! Obup pa še nikoli ni bil rešitev.

V trenutnem položaju, ko je republika ustvarila integralni proračun, iz katerega finančni minister Kranjec odreja, na katero pogorišče bo usmeril gasilski curek, je položaj gospoda Rousa in vseh njegovih dokaj — lahek. Denar so nam pobrali, torej se obrnite nanje, na Ljubljano... No, ker seveda ve, da samo z rameni skomigniti ne more in se iti Francoza, dela mariborski premier to, kar smo lahko prebrali v njegovi torkovi reportaži o »prosjacniku« po Ljubljani...

...Če je Ljubljana vse pobrala, če nimaš denarja, ki je tudi našega sveta vladar — kaj iz tega sledi? Da oni tam v republiki in Ljubljani delajo veliko stvari, ki si jih doslej delal ti v občini. Maribor ob takšnem proračunu ni več občina! Je le območna enota! Ekspozitura Ljubljane... Torej?

Pohvalno je, da je mestna uprava v lanskem letu, ko je prevzela oblast, znižala število zaposlenih. Toda letos mora to število še bolj znižati!

Pa ne le pri pisarjih in strojepiskah. Tudi na vrhu. Kaj ti pomaga velik in strokoven izvršni svet, če pa o vsem odločajo v Ljubljani? Vsak funkcionalni odpust bi v teh razmerah v Mariboru pomenil desetkrat več kot gašenje in prosjačenje denarja za plače podjetjem, ki je zanje takointako jasno, da jim ni rešitve.

Če je Ljubljana pobrala denar, potem naj pobere tudi delo! Ne pustimo se, da bodo oni tam sredi močvirja finančniki, mi tukaj sredi gorice pa birokrati in pisarji. Kako boš odločal s prazno malho? Gospod Rous in vsi vaši: primate papirje, mape in formularje, naložite jih na tovarnjake in hajdi z njimi v Ljubljano. Pa naj se oni ukvarjajo še z vsem tem, če že denar tako veselo preštevajo...

Kajti le tako boste dobili argument za tisto, kar že dolgo napovedujete, pa vam ne uspeva. Za kadrovske prepah (pravzaprav odpuh!) v mariborskih podjetjih. Katere direktorje ste odpihnili od 18. junija lani do včeraj? Prsti ene roke so dosti preveč za to štetje... Pa smo si najbrž vsi na jasnem, da gašenje in prosjačenje ne prinaša rešitev. Maribor bolj kot svež denar potrebuje svežo kri! Kar nekaj svežine pa bo prinesel prepah na občini...

Ne le zaradi »našega navdiha« v nadnaslovu k članku Uroša Mencingerja, ki ga je prejšnji petek objavil Večer, predvsem zaradi obupne podobnosti z razmerami v koroški krajini objavljamo faksimile dela tega komentarja.

Potegnite pararele, tudi z opozorili, ki smo jih v udarni temi 2. številke Prepaha naslovili na nosilce oblasti in na našo javnost!

SESTRE USMILJENKE V RADLJAH - VRNITEV

O ženskih samostanih, »kloštri« smo jim rekli po domače, v naših krajih ne vemo kaj prida.

Spletale so se legende o samostanu na Muti, Radljah in Vuzenici. Tudi zapise iz naše dobe kaže jemati s precejšnje rezervno. Razen redkih izjem iščejo negativne predznake in nikoli ne omenjajo dela.

Pa vendar, za takšnimi ali drugačnimi samostanskimi zidovi poteka delo.

V Radlje so se sestre usmiljenke in salezianke vrnile po dvesto letih. V februarju so stopile v dvajseto leto vrnitve in dela med nami. Če vas pot zanese proti Radljah, ne boste prezrli velike stavbe, popeljali se boste po Samostanski ulici, kar je ostalo v spomin na nekdanji »klošter«. Še vedno mogočna stavba, mestoma že razpadajoča, z dolgimi hodniki in lepoto nekdanjega stavbarstva.

Tu še vedno živi kakšnih dvajset strank, ogromne kleti pa služijo za gojenje gob.

V tem samostanu so nad 500 let živele sestre dominikanke.

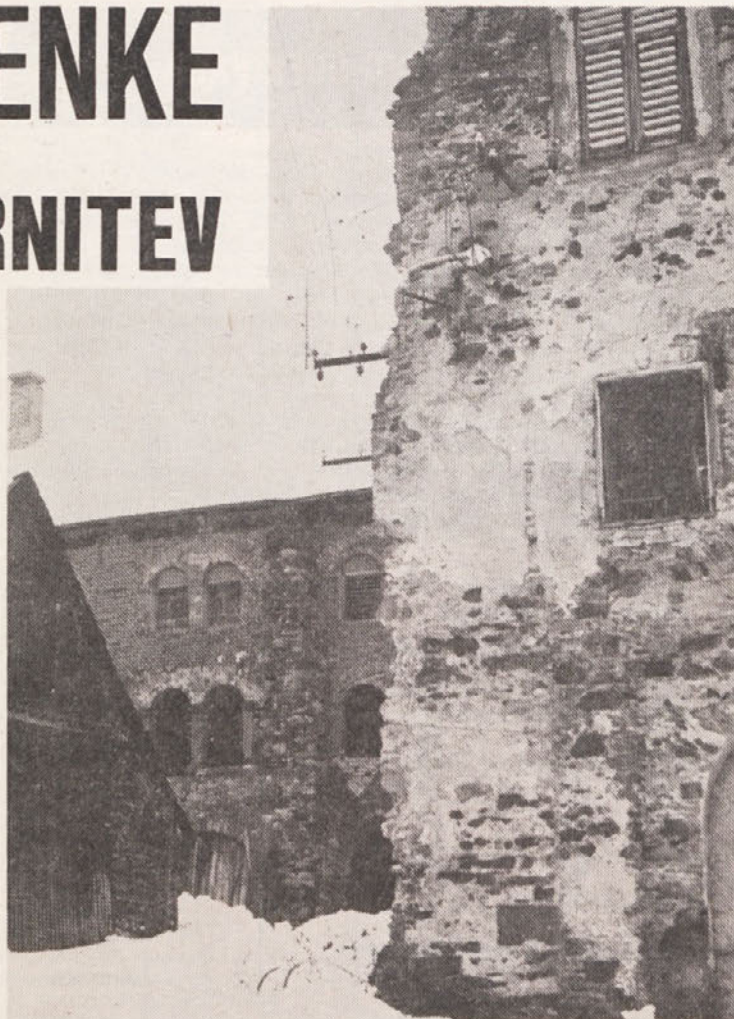
Razpustil jih je cesar Franc Jožef II. Lepe gotske cerkvice ni več, to je samo ena izmed podobnih »zmag« našega novodobnega barbarstva! K sreči je ostala znamenita Kalvarija, odmaknjen, skrit, toda čudovit kulturni spomenik Radelj.

Vrnitev usmiljenk je po svoje omogočil pokojni dekan, g. Ivan Škafar, po duši in misli tankočuten zapisovalec in zgodovinar. Takole je nekdanj zapisal: »V zaporih, v Mariboru in v Ljubljani, sem delil trdote življenja z ravnateljem usmiljenk v Jugoslaviji, dr. Stankom Zakljem.« Od tu misel in potreba ljudi, ki je narekovala pomoč in vrnitev sester v to okolje.

Danes jih je v Radljah pet. Razen majhnega križa na vratih se v ulici lepih hiš prav v ničemer ne ločijo od drugih v stanovanjski soseski. Tu je nekdanja hiša dekana g. Škafarja, ki je želel, da služi za dobre namene, tistim, ki so pomoči potrebni.

Predstojnica skupnosti je sestra Anica, ki je tudi odlična organistinja. To svoje znanje prenaša na otroke v Vuzenici in Radljah. Sestra Brigita – mimogrede, ima magisterij iz pedagogike in katehetike – poleg verouka pripravlja tudi tovrstne učbenike.

Sestra Agata, »najmlajša« v skupnosti, ima najbogatejše življenjske izkušnje. Steje že 83 let, poleg gospodične Tinike Škafarjeve skrbi za topel dom in prijazen sprejem, ko se sestre vračajo z dela. Tu je še usmiljenka, sestra Rafaela: najbrž daleč najboljše, bolje od socialnih služb, pozna reveže in ljudi v stiskah, veže jo ena zaobljuba več kot druge, njena dodatna obveza je pomoč vsem in vsakomur, ki je pomoči potreben.

In še peta sestra Martina, neverjetno širokih pogledov na pedagogiko, psiho otrok in mladih. Človek nima samo materialnih in denarnih stisk, duševne stiske in tegobe so tudi bremena mladih. »Pomagajmo jim nesebično, poudarek je na vzgoji, jaz z navdušenjem sprejemam bodočnost.« Tako pravi.

In kakšen je njihov delovni dan?

Vstajajo že ob peti uri. Nato se posvetijo molitvi, maši, duhovni vzgoji. Sledi pastoralno in socialno delo po župniji, vse do Maribora. Zberejo se šele za pozno kosilo. Nato zopet delo, tudi meditacije, branje, potrebno je ohraniti visoko stopnjo splošne razgledanosti in duhovnosti. Vse delo pa se konča šele okrog 21. ure z malo prostega časa za gospodinjsvo in razgovora v skupnosti. Če ste pričakovali lažno življenje, ste razočarani.

Izobrazbena raven sester salezijank je na dostojni ravni. Deloma si pridobijo določena znanja že pred vstopom v red. Sicer pa se za to tudi skrbno pripravljajo. Obiskujejo gimnazije, zdravstvene, strojepisne, katehetske in še vrste drugih šol. Mnogo študirajo na univerzah v Rimu. Red ima celo svojo univerzo, »Auxilium« se imenuje. V njihovih vrstah so zdravnice, profesorice in še vrsta drugih poklicev.

Red ni strog, če se zaobljubiš. Kopčno, tudi v normalnem zakonu je neki red in zaobljuba. »Živimo v medsebojnem spoštovanju in ljubezni do razdajanja ubogim in korist ljudem«, pravijo.

Po II. vatikanskem koncilu pa je tudi njih življenje prilagojeno potrebam današnjega časa. Dovoljeni so obiski domačim, sorodnikom, staršem, cesar doslej ni bilo.

Sestre obeh redov menijo, da je družba v času njihovega pregnanstva ogromno izgubila, mnogi poklici so izginili, premalo jih je.

Danes se v Sloveniji spet oglašajo prošnje za sprejem v zavode. Naš čas ni tako lep, tako brez pretresov in težav, kot mislimo.

Uboge in tiste v duševnih stiskah bomo imeli vedno med sabo, tudi sestre so dobrodošle.

Kristl Valtl

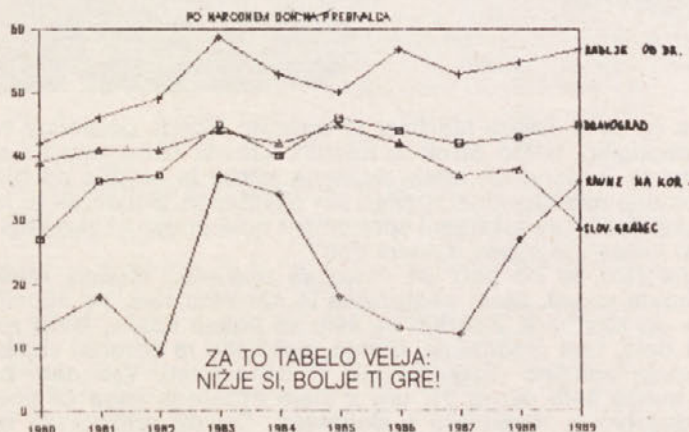

NARODNI DOHODEK PADA

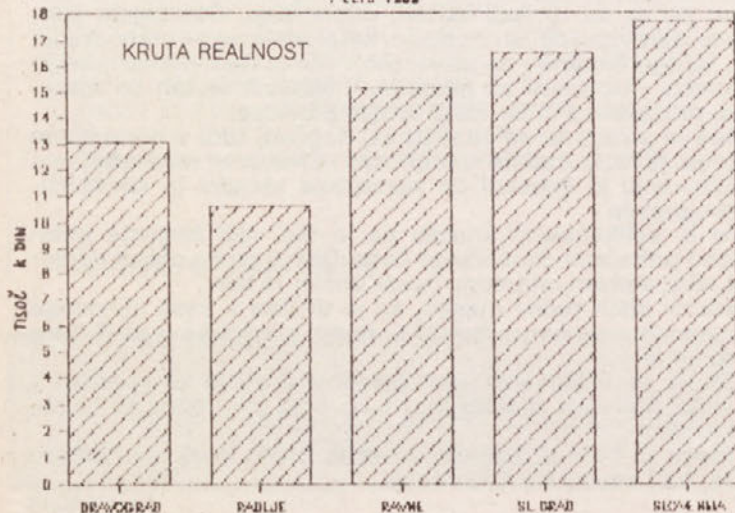
Samo v Slovenj Gradcu se lahko pohvalijo, da jim narodni dohodek na prebivalca v zadnjih treh letih raste. Na tabelah, ki jih tokrat objavljamo, se prav jasno vidi, kam pelje pot v drugih občinah. Ker podatki o narodnem dohodku seveda zamujajo vedno najmanj za eno leto, je kar prav, da ne vidimo, kaj se je zgodilo v lanskem letu. Nad tem bi se morali namreč najbrž temeljito zamisliti. Jasno je, da v okoljih, kjer je struktura gospodarstva povsem enobarvna in prevladujejo veliki sistemi, v času krize nimajo dosti možnosti za hiter preobrat in prilagajanje drugačnim razmeram. Za Koroško je to dobro vidno že na primeru štirih občin, vse posledice takega stanja pa bodo še dolgo prisotne. Tako v podjetjih, ki se otepajo s krizo, kot v vsakdanjem življenju.

Vrstni red Koroških občin po narodnem dohodku na prebivalca v Sloveniji

Leto	Dravograd	Radlje	Ravne	Slovenj Gradec
1980	27	42	13	39
1981	36	46	18	41
1982	37	49	9	41
1983	45	59	37	44
1984	40	53	34	42
1985	46	50	18	45
1986	44	57	13	42
1987	42	53	12	37
1988	43	55	27	38
1989	45	57	36	29

NARODNI DOHODEK NA PREBIVALCA V LETU 1989

koroška
razvojna
organizacija
p.o.

Ravne na Koroškem
Stara ulica 1
tel.: (0602) 21-661, 21-669

PONUDBA – IZDELKI

Iščem tržišče ali možnost kooperacije za proizvode, na naslednjih strojih:

- univerzalni stružnici 1500 mm delovne dolžine
- univerzalnem rezkalnem stroju 360 mm x 750 mm x 450 mm

PONUDBA – STORITVE

Ponujam naslednje vrste storitev:

- struženje z univerzalnima stružnicama 250 x 1500 mm delovne dolžine
- brušenje (notranje in zunanje) 150 x 1000 mm
- struženje za vrezovanje navojev

POVPRAŠEVANJE – OPREMA, PARTNER ZA KOOPERACIJO

Iščem:

- opremo za strugarsko dejavnost
- tržišče za odkup izdelkov strugarstva
- tržišče za izdelke lesne predelave

BORZA DELA

PONUDBA DELOVNIH MEST

Podjetje	Poklic	del. izk.	NČ/DČ
Občina Dravograd Tekstilna industrija Otiški vrh	8 NK delavcev	/	dol. čas – 3 mes.
Občina Slovenj Gradec Bolnišnica Slovenj Gradec	1 bol. strežnica	/	nedol. čas
Občina Radlje ob Dravi Tovarna industrijske opreme STROJ	1 ključavničar	1 leto	nedol. čas

TGP De profundis, d.d. vabi k sodelovanju honorarnega sodelavca – nočnega receptorja v hotelu Rimski Vrelec. Delo je primerno za upoko-jence.
Inf. 21-131 / 5497 tajništvo.

POVPRAŠEVANJE

(Bralce obveščamo, da je poleg tega še 1791 prijavljenih na Zavodu za zaposlovanje)

Dejavnost	šivilstvo	frizerstvo	avtomehanik
Kraj			
Ravne na Kor.	2	2	
Prevalje			1

Kdor potrebuje delavce iz te rubrike, naj pokliče Razor, tel. 21-661.

ŠUMIJO GOZDOVI... PA KAKŠEN PREPIR

V petek, 1. marca, so gozdarji v Radljah tudi na terenu pripravili za 19 vabljenih poslancev nazoren prikaz načrtnega dela z gozdovi. Žal so se vabilu odzvali samo štiri, pa še med njimi je že kar na začetku prišlo do hudih polemik.

Tudi poslanci so seveda razdeljeni med tiste, ki gozdarjem verjamejo, tiste, ki hočejo za vsako ceno spremeniti sedanje stanje v njegovo popolno nasprotje, in tiste, ki se še niso odločili, kaj je bolje.

Ce se vsi zavedajo, da je gozd pomemben tudi veliki večini Slovencev, ki sicer niso njegovi lastniki, bi pričakovali, da bo zmaga pamet. V interesu vseh!

Gospodarjenje z gozdom je v zadnjih mesecih predmet vročih javnih razprav. Kljub očitkom, s katerimi nekateri krogi tudi javno blatijo preteklo delo z gozdovi, se gozdarji, ne da bi zanikali posamezne napake, s čisto vestjo obračajo na prehojeno pot zadnjih desetletij.

Nepotešljivim apetitom po lesu v času (ekstenzivnega) industrijskega razvoja se gozdarji niso vdali in tako v družbenih kot zasebnih gozdovih uspeli lesne zaloge slovenskih gozdov v dobrih štirih desetletjih dvigniti za več kot polovico. Ko ne bi bilo škod zaradi prešteviline divjadi in v zadnjih letih tudi onesnaženega zraka, bi lahko bili s preteklim razvojem naših gozdov samo zadovoljni.

DRAGI BRALCI!

ČE IŠČETE DINAMIČNO PRILOŽNOSTNO DELO, VAS VABIMO K SODELOVANJU. ULIČNA PRODAJA ČASOPISA PREPIH! JAVITE SE NA SEDEŽU PODJETJA ASTOR, Ravne na Koroškem, Prežihova 24, ali po telefonu, št. (0602) 23-094.

AVTO ŠOLA »ŠTAJMEC«

Mariborska c. 60, Dravograd
– poleg bencinske črpalke

Vabimo vse interesente za bodoče voznike. Prijave za tečaj cestno prometnih predpisov sprejemamo vsak dan med 8. in 12. ter 14. in 19. uro ali po tel. 84-669.

- vzgajamo bodoče voznike
- nudimo konkurenčne cene
- organiziramo tečaj RK
- jamstvo za kakovost predavanj CPP
- najboljši v vsakem tečaju nagrajeni

Trudimo se uspeti in si ustvariti ime »KAKOVOST«.

Prijavite se in skupaj bomo uspeli!

Marjan Verhovnik

VODOVODNO INŠTALATERSTVO

Gubčeva 8, Slovenj Gradec
tel.: (0602) 42-026

Kompas Pizzerija

**PRIMORSKA PIZZA
NAGRAJUJE**

od 6. februarja dalje NAGRADNA IGRA

BOGATE NAGRADE

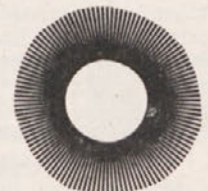
Žrebanje 6. aprila 1991 v hotelu KOMPAS

SONČEK prodaja pohištva
Šentjanž pri Dravogradu

Vam nudi novo zelo ugodno prodajo na obroke, ki je celo cenejša kot gotovinsko plačilo.

- cena za gotovino 10.000,00
- cena na kredit 10.960,00
- **LEASING** (6 mes.) 9.613,00

NAJ SONCE POSIJE TUDI V VAŠ DOM!

PRODAJALNA

ALČEK

Mariborska c. 39, 62370 Dravograd
vam nudi veliko izbiro po ugodnih cenah:

- žensko zimsko konfekcijo
- otroške bunde kratke - dolge
- trenirke vseh vrst
- trikotažo
- žensko in otroško obutev

Za obisk se priporočamo, o kvaliteti pa se prepričajte sami.

Cenjenim stankam čestitamo za praznik - Dan žena!

»PROMTOR« d.o.o. Ravne

Podjetje za trgovino in storitve

NUDIMO:

- izobraževanje voznikov v Avto šoli
- organizacijo športnih in turističnih prireditev
- brezplačno svetovanje iz področja cestnega prometa

Se priporočamo!**PROMet TORej****BIO HUKOLLI**

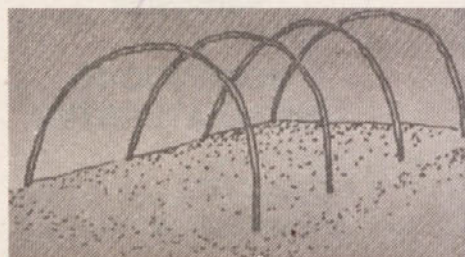
CVETLIČARNA

SADJE, ZELENJAVA - SLOVENJ GRADEC

Dobrodošli v vedno prijaznem okolju.

Če še danes ne veste,
kam po cvetje,
vas prisrčno pričakujemo.

POSEBEJ ZA VRTIČKARJE

TUNEL ZA TOPLO GREDO

ASTOR **ASTOR** d.o.o.
PODJETJE ZA ADMINISTRATIVNE STORITVE, PROIZVODNJO
IN RAZVOJ DROBNEGA GOSPODARSTVA

- Omogoča zgodnje pridelovanje zelenjave in večji pridelek
- Je zaščita pred pomladansko in jesensko pozebo
- Varuje pred neugodnimi vremenskimi razmerami, škodljivci in ptiči
- Prispeva k boljši izrabi sončne toplote in k podaljševanju za rast ugodnih razmer
- Dvojni loki olajšajo zračenje tunela v toplih dneh
- Hitra in lahka montaža

Navodila za postavitve tunela

1. Žice upognemo na željeno širino in zabodemo čez gredo v razdalji 80 cm
2. Folijo razprostremo čez loke
3. Konce folije napnemo in pritrdimo z vilicami v tla
Ostala dva loka pritrdimo v tla čez folijo zaradi zračenja tunela

Tunnel naročite: Prežihova 24, Ravne na Koroškem, tel. (0602) 23-094. Dostavimo vam ga na dom za ceno 295,00 din.

Ljubljanska banka

Koroška banka d.d.
Slovenj Gradec

Pravi naslov
za denarne zadeve

CVETLIČARNA IRIS

LEOPOLDINA PERUŠ
Mariborska c.110
☎ 062 83-328
62370 Dravograd

urjca

URARSTVO - KLJUČI
NABERNIK DUŠAN
Dravograd 62370
Mariborska 60

popravilo ur
menjava baterij
prodaja pasov za ure
izdelava cilindričnih in
avtomobilskih ključev
prodaja ur na dva obroka

Vse to za vas opravimo v najkrajšem
možnem času v delavnici URICA
na Mariborski 60 v Dravogradu.

Spoštovani gospod urednik!

Ne verjamemo, da ste začeli izdajati tednik Prepih zato, da bi pridobivali bralce zanj s senzacijami in polresnicami. Prej bo res, da želite občane občine Rayne na Koroškem in delavce Železarne Ravne obveščati o pravem stanju stvari tako v železarni kot drugje. Zato želimo, da objavite naslednji popravek:

Članek Edija Prošta »Želozobeton trhljih temeljev« (Prepih št. 1/1991, str. 4-5) vsebuje vsaj dve trditvi, ki zadevata verodostojnost podatkov, za katere odgovarjamo delavci Sektorja financ in ekonomike Koncerna Železarna Ravne.

Prva:

»...Znano je, da so le-te (bilance, op.p.) v železarni delali v več variantah. Za javnost in državo je bila izbrana tista,

ki je bila najugodnejša za železarno.«

To preprosto ni res in je mogoče zmeraj preveriti s podatki o kontrolah SDK v Železarni Ravne.

Druga je izjava predsednika IS Skupščine občine Ravne na Koroškem, češ da komisija, ki je pripravila izhodišča za sanacijo, ni imela pravih podatkov.

Odgovor:

Ta komisija od Železarne Ravne nikoli ni zahtevala kakih posebnih podatkov. Seveda pa je njena stvar, ali zna uradne podatke brati pravilno ali ne.

Vodstveni delavci
Sektorja za ekonomiko
in finance
Koncerna Železarne Ravne
Ravne na Koroškem

Spoštovani prijatelji!

Z eno samo besedo: bravo! Končno tudi v koroških občinah imamo glasilo, ki je naše, domače, ki obravnava naše lokalne politične in družbene probleme. Vsi skupaj samo lahko upamo, da Prepih ne bo kratkega veka, da mu ne v kratkem zmanjka sape. Da ne bi bila vse samo hvala, tudi dve dobri pripombi:

1. Dežurstva zdravnikov v ZD Radlje so objavljena samo delno točno, lahko pa se na sedežu ZD dobijo vnaprej za celi teden.
2. Bencinska črpalka je tudi v Radljah ob Dravi in bi mogoče bilo tudi zanimivo objaviti njen delovni čas.

Imam tudi nekaj predlogov. Verjetno ne bi bilo pretežno uvesti rubrike: rojeni, poročeni, umrli (seveda za naše štiri Koroške občine), pisma bralcev, vprašanja odbornikom skupščin in članom izvršnih svetov, šale iz naših krajev.

Upam da Vas moje pisanje ni dolgočasilo.

Istočasno Vas prosim da me vpišete na seznam naročnikov. Naročam se brez kupona, ker želim izvoda časopisa vsaj nekaj časa shraniti kot dokumentacijo.

Prisrčni pozdrav!

dr. Andrija HALUŽAN
Vuzenica

Naročilnica

Do preklica naročam tednik PREPIH

Naročilnico pošljite na naslov: Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Cečovje 5. Naročnino bomo obračunavali dvomesečno vnaprej.

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

PREPIH ZARADI
PREPIHA

Četrtek – dan novic, dan veselja, vzklikanja in presečenj kar brez konca.

V trgovini kupim kavo, tisto pravo za prijetno kramljanje, ali brezsmiselno čvekanje. In sedaj prav v tem mojem praznovornem dnevu nenadoma zagledam že dolgo zaželjeno branje. »PREPIH, PREPIH!« je bilo slišati iz ust »prijetne občanke«. Delila jih je v pritličju trgovine in že tudi pohitela v nadstropje, da se ljudje čimprej seznanijo s to našo dragoceno pridobitvijo.

Radovednost je sicer res slaba lastnost, vendar se premagam, izvlečem svoj »PREPIH« in nihče me ne more zmotiti, ali mi ga celo vzeti, saj sem ga odprla kar na pragu svoje hiše, pred zaklenjenimi vrati.

In kdaj bo ta list prihajal k nam in komu je predvsem namenjen? Odgovor že sledi in vsa navdušena se tudi že odločim, da bom še sama kaj zapisala o tem in onem, skratka, lotila se bom zanimivih tem, ki bi morda le prišle komu prav, ali pa vsaj za kratek čas prispevala k razvedrilu, ali razmišljanju.

»PREPIH« je torej med nami in vsi ga bomo težko čakali, ga spremljali, podpirali in predvsem skrbno brali.

Ze kar ob rojstvu tega lista so mi domači že kar prvi dan grozili, češ pazi se, če si pozabila na »PREPIH«. Že prvemu je list iztrgal iz rok drugi, tretji je rohnel, zakaj imajo v hiši vedno samo eni prednost, skratka – vsled »PREPIHA« je nastal v naši hiši pravi »PREPIH!« In kar prav sem imela, da sem ga že pred zaklenjenimi vhodnimi vrati sama v miru prebrala.

Mojca Knez, Ravne

**Do sobote prispele prispevke
bomo objavili v prvi naslednji številki.**

FILATELISTIČNO DRUŠTVO
VUZENICA – MUTA

Že drugo leto deluje v radeljski občini filatelistično društvo. Člani so v glavnem iz Mute in Vuzenice, manj iz Radelj. Trenutno deluje aktivno v delu društva resno deset članov. Iz članarine in provizije za kupljene znamke nabavljamo

kataloge. Ob razstavi slik v galeriji g. Repnika smo pripravili majhno filatelistično razstavo. Izdali smo tudi kuverto z žigom lokalnega značaja.

Sestajamo se izmenično ob petkih ali sobotah v prostorih krajevne skupnosti na Muti, občasno v gasilskem domu na Muti. Želimo si sodelovanja z vsemi filatelisti v koroški regiji. V naši sredi so tudi drugi zbiratelji, numizmatiki, značkarji, zbiralci plošč, tako da je delokrog zelo pester.

Vse informacije glede sodelovanja in drugih zanimivosti lahko dobite pri predsedniku Matjažu Ladineku, Antonu Repniku z Mute ali pri Tonetu Mravljaku in dr. Andriji Halužanu iz Vuzenice.

dr. Andrija Halužan

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

ČETRTEK, 7.3.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Jazz. 13.30 Obvestila I. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.00 Tema: Deklaracija za mir. 18.00 Oddaja za mlade. 19.00 Obvestila II. 20.00 Nasvidenje in Sky Radio.

PETEK, 8.3.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Novosti iz diskoteke Jolly. 13.30 Obvestila. 14.00 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

SOBOTA, 9.3.: 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 10.00 Kupujte z nami. 10.15 Športni ka- žipot. 10.30 Koroški razgledi. 10.45 Kultura vabi. 11.00 Marjanca. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 18.00 Obvestila III. 20.00 do 24.00 Nočni klub Koroškega radia. 00.00 Nasvidenje in Sky Radio.

NEDELJA, 10.3.: 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 9.45 Rezervirano za kmetijstvo. 10.00 Koroška kronika. 10.15 Pismo iz zamejstva. 10.30 Vesti. 10.45 Kultura vabi. 11.00 Nasvidenje. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Nasvidenje.

PONEDELJEK, 11.3.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Vi izbirate. 13.30 Obvestila. 13.40 Hit tedna. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

TOREK, 12.3.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: The best of Elton John. 13.30 Obvestila I. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 17.00 Poto- piš—dobiš. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 19.00 Obvestila II. 20.00 Nasvidenje in Sky Radio.

SREDA, 13.3.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Gost. 13.30 Obvestila. 13.45 Minute za Večer. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

KOROŠKA

KMETIJSKA ZADRUGA

SLOVENJ GRADEC

TZO LEDINA

S poslovalnicami:

- Kmetijska tehnika, Slovenj Gradec
- Gradbeni material, Stari trg
- Železnina, Mislinja

prireditve

Četrtek, 7. marca:

ob 11. uri: Titov dom na Ravnah – predstava gledališke skupine OŠ F. Pasterka–Lenarta iz Mežice in plesne skupine STEP; Kajetan Kovič: Maček Muri, v priredbi Sandre Schuller »Sanje nekega osmošolca ali Moj prijatelj Muri«.

Petek, 8. marca:

ob 18. uri: Galerija Sl. Gradec – odprtje 3. koroškega likovnega bienala. Razstavljajo: Vida Slivnikar–Belantič, Lojze Logar, Rudi Benetik, Peter Hergold, Josef Tichy. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

ob 19. uri: Kulturni dom Kotlje – 24. srečanje »Od Pliberka do Traberka«. Ob isti uri je pevsko srečanje tudi na **osnovni šoli v Dravogradu**, združeno z občinsko revijo odraslih pevskih zborov – Koroška poje.

Sobota, 9. marca:

ob 19.30: Vogrče – »Od Pliberka do Traberka«

Ponedeljek, 11. marca:

ob 16. uri: Koroška osrednja knjižnica Dr. Franc Sušnik na Ravnah – Posvet o medobčinskem sodelovanju ZKO Koroške, ki ga sklicuje ZKO Slovenije.

Sreda, 13. marca:

ob 12. uri: Titov dom na Ravnah – predstava gledališke skupine MKUD Franci Paradiž SS TNPU; Tankret Dorst; Evgen

ob 18. uri: OŠ Leše – predstava gledališke skupine KUD Leše; Rudi Mlinar; Postaja

dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Ravne na Koroškem (tel. 21-211): za oba dežurna okoliša (Ravne – Prevalje in Mežica – Crna) je dežurstvo urejeno ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 13. ure, do ponedeljka, do 6. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-031, int. 417): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 14.30, do ponedeljka, do 7. ure.

Dravograd (tel. 83-351): ves teden je dežurna **dr. Nada Hleb**.

Radlje ob Dravi (tel. 71-121): ob koncu tedna je od 8.3. dežurna **dr. Ivica Kralj**.

ZOBOZDRAVSTVENA ORDINACIJA

Za Ravne na Koroškem, Dravograd in Radlje ob Dravi je organizirano zobozdravstveno dežurstvo ob nedeljah in praznikih v Zdravstvenem domu Dravograd. V nedeljo je od 7. do 12. ure dežurna **dr. Marija Dolinšek**. Tel. 83-351.

V Slovenj Gradcu je dežurstvo urejeno ob nedeljah in praznikih od 8. do 10. ure. Tel. 41-031.

VETERINARSKÉ POSTAJE

Telefonske številke veterinarskih postaj (informacije o dežurnih veterinarjih so stalne):
Dravograd: **85-079**, Radlje ob Dravi: **71-167**, Slovenj Gradec: **41-187**, Prevalje: **31-340**.

LEKARNE

Ravne na Koroškem (tel. 22-292): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-112): ob delavnikih je lekarna dežurna od 19.30 do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 11. in od 16. ure do 21.30.

Radlje ob Dravi (tel. 71-115): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 22. ure.

BENCINSKE ČRPALKE

To nedeljo delajo bencinske črpalke Petrola na **Ravnah na Koroškem, Slovenj Gradcu – Celjska 23** in na **Muti** od 7. do 19. ure, v **Dravogradu** pa od 7. do 20. ure. Črpalka v Radljah ob Dravi je zaprta.

snežne razmere

V ponedeljek, 4.3. (razmere se lahko med tednom bistveno spremenijo):

KOPE: 50 cm snega, vse vlečnice obratujejo od 9. ure do 16.30. Tekaške proge so urejene.

RIBNIŠKA KOČA: 40 cm snega, vlečnici obratujeta od 9. do 16. ure.

OŠVEN: 10 cm snega, vlečnica za sedaj še obratuje od 13. do 17. ure.

ostalo

Zimski bazen na Ravnah je odprt med tednom od 18. ure do 21.30, v soboto od 14. ure do 21.30 in v nedeljo od 8. ure do 19.30.

Savna deluje med tednom od 16. do 21. ure, v soboto od 14. do 21. ure in v nedeljo od 8. do 20. ure.

Kegljišče je za goste odprto vsak dan od 16. do 21. ure, razen ob torkih in četrkih.

mali oglasi

PRODAM Z 750 letnik 83. Cena: 20.000 din in YUGO 45 A letnik 86, 55.000 din, z veliko dodatne opreme. Tel. 0602 21-848.

PRODAM osebni avto NISSAN MICRA AERO MOUSE, letnik 90, uvožen, s katalizatorjem in sončno streho. Tel.: 0602 83-216.

PRODAM kompletno zbirko Državne založbe Slovenije: Umetnost v slikah (18 knjig). Tel.: 0602 31-406.

SPREJMEM delo na domu. Sestavljanje, varjenje, lep- ljenje, pakiranje itd. Šifra: »Mislinja«.

ŽELITE poceni nov glasbeni stolp, avtoradio? Pokličite 21-355! Zelo ugodni pogoji (8 obrokov).

PRODAM uvoženo športno kolo »TORINO« – 10 pre- stav, rdeče barve, za 3.000,00 din in dekliško kolo »TORINO« – 3 prestave, vijoličaste barve, za 2.000,00 din. Oba sta deklarirana. Informacije po tel.: 84-658.

GINS – finančno svetovanje in vodenje knjigovodstva Trg 4. julija, DRAVOGRAD, tel.: 84-739. Nudi za podjetja in obratovalnice vse vrste finančno računovodskih storitev.

ENOSOBNO stanovanje na Čečovju 13, menjam za večje. Tel.: 23-738.

PODJETJE najame stanovanje v koroški regiji za dobo enega do dveh let! Ob delavnikih pokličite tel. št.: 0602 71-749 ali 71-889 od 7. do 15. ure. Možen dogovor o predplačilu.

PRODAM malo rabljeno klavirsko HARMONIKO ME- LODIJA, 80 basov, za polovično ceno. Kličite 38-459 popoldne.

KUHINJSKI element iz nerjavečega jekla (2 koriti in odenjevalnik) ter oljno peč ZOPASS COLOR z majhno okvaro prodam. Tel.: 0602 41-209.

PRODAM Z 101 – MEDITERAN, letnik 1979, prevože- nih 85.000 km, in barvni TV-MTC, ekran 37 cm, da- ljinsko upravljanje. Tel.: 22-812.

KRIŽANKA: NAGRAJENCI

Pravilna rešitev nagradne križanke iz 1. številke PREPIHA se glasi:
PREPIH JE ODVISEN ČASOPIS, TODA LE OD VAS, BRALCEV.

Med pravilnimi rešitvami smo izžrebali tri nagrade: trimesečna brezplačna naročnina na tednik PREPIH. Nagrajenci so:

- **Jožica KOTNIK**, Heroja Vrunča 5, Slo- venj Gradec
- **Mirko KRISTAN**, Kotlje 107, Ravne na Koroškem
- **Dušan PAVLIČ**, Robindvor 39, Dravo- grad

KOROŠKI ŠPORT

ALPSKO SMUČANJE

Pet kolajn za Veselka in Kraševčevo

Od četrta do nedelje je na smučiščih na Kopah in na Ošvenu potekalo pionirsko državno prvenstvo v alpskih disciplinah. Zahtevno organizacijo prvenstva so delavci ZTKO občine Ravne ter klubov Fužinarja in Mežice vzorno izpeljali.

Mateja Kraševčev – dve kolajni na državnem prvenstvu.

Korošci smo lahko zadovoljni tudi z bero medalj, ki sta jih osvojila naša smučarja **Evgen Veselko** in **Mateja Kraševčev**. Veselko je dobil zlato kolajno v kombinaciji, srebrno v smuku in bronasto v super veleslalomu. Kraševčeva je dobila dve odličji: srebrno v slalomu in bronasto v super veleslalomu. Zagotovo pa bi bile uvrstitev nadarjene smučarke Fužinarja še boljše, če se ne bi na treningu pred samim prvenstvom poškodovala.

Od ostalih koroških smučarjev se je **Tadej Kunc** iz Črne uvrstil dvakrat na 6. mesto, **Ožbi Ošlak**, smučar Fužinarja, pa je bil odličen 7. v veleslalomu. Skupno je na prvenstvu nastopilo 144 pionirjev in pionirk iz slovenskih klubov ter iz Zagreba in Sarajeva.

ODBOJKA

Fužinar – Kakanj 3 : 0

Ravenski odbojkarji so v 15. kolu II. zvezne lige doma premagali Kakanj s 3 : 0 in so tretji na lestvici. Vodi še naprej Tovil Olimpija pred Modričo Optimo. V naslednjem kolu bodo odbojkarji Fužinarja igrali v Futogu proti Tehničarju.

Ostale koroške ekipe, ki nastopajo v obeh enotnih republiških ligah, so bile neuspešne, razen Mežičank, ki so zmagale v Novem Mestu. Odbojkarji Mežice so z novim porazom že obsojeni na izpad iz lige, v nezavidnem položaju pa sta tudi obe mislinjski ekipi.

REZULTATI: republiška liga, moški, 15. kolo: Granit – Mislinja 3 : 0, Vezura Celje – Mežica 3 : 0, **ženske, 15. kolo:** Fužinar – Krim 2 : 3, Pionir – Mežica 0 : 3 in Part. Tabor II. – Mislinja 3 : 2. **V III. republiški ligi** vodijo še brez poraza odbojkarice Partizana Prevalje, v preteklem kolu so zmagale v Braslovčah s 3 : 1.

ROKOMET

Poraz Slovenjgradčanov v Bjelovarju

Nastop rokometištev Slovenj Gradca v Bjelovarju proti ekipi večkratnih državnih prvakov ni bil uspešen. V tekmi 17. kola druge zvezne lige je Partizan premagal Slovenjgradčane s 34:19 (17:12). Gostje so igrali slabo v obrambi, v napadu pa sta se odlikovala le Kontrec z 12 in I. Doberšek z 10 zadetki. V naslednjem kolu bodo Slovenjgradčani gostili ekipo Kolinske Slovana.

DRUGE VESTI

– Vse naše kegljaške ekipe so v preteklem kolu zmagale.

Rezultati: I. rep. liga, ženske: Krotan – Triglav 2341:2344; **II. rep. liga, moški:** MTT – Fužinar 4811:4941 **ter II. rep. liga, ženske:** Slovenj Gradec – Novo Mesto 2416:2297.

– **Namiznoteniški igralci Fužinarja** so na Ravnah izgubili obe srečanja v okviru I. republiške lige. Proti Gornji Radgoni s 3:6 in proti Petovii Ptuj z 1:8.

– Na državnem prvenstvu v plavanju za pionirje v Ljubljani je Ravečan **Borut Dežman** osvojil srebrni kolajni na 100 in 200 m hrbtno.

– **Nataša Lačen** iz Črne je bila 12. v smučarskem teku članic za Alpski pokal na Rogli, pionirka **Anita Mežnar** pa je odlično tekla na zimskih igrah Alpe–Jadran v Avstriji. Osvojila je 2. mesto med st. pionirkami.

– Prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih za pionirje do 9 let je bilo v Moravčah, naš **David Verdinek** je bil 6.

– Na Ravnah je bilo prvenstvo Štajersko – Koroške regije v streljanju z zračno puško.

Rezultati: 1. Darko Šajher, NTU SI. Gradec, 2. Drago Lesjak, Muta in 3. Renato Šterman, Mrož Velenje... 5. Janez Kamnik, NTU SI. Gradec.

KAM OB KONCU TEDNA

Rokomet v Slovenj Gradcu: V soboto, 9. marca, bo ob 19. uri v športni dvorani slovenski drugoligaški derbi med Slovenj Gradcem in Kolinsko Slovanom iz Ljubljane.

Odbojka v Mežici, Mislinji in na Prevaljah: V soboto, 9. marca, bodo tekme rep. lige v Mežici ob 16. uri – ženske: Mežica – Fužinar in ob 18. uri – moški: Mežica – Brezovica. V Mislinji bo tekma ob 17. uri – ženske: Mislinja – Rogoza in ob 19. uri – moški: Mislinja – Izola. Tekma na Prevaljah med igralarkami Partizana in Celjem bo ob 17. uri.

Kegljanje na Ravnah: Tri tekme republiške lige bodo v soboto, 9. marca, na kegljišču DTK. Ob 13.30 bosta tekmi ženskih ekip Fužinar – Kočevje in Slovenj Gradec – Miklavž, ob 16. uri pa še tekma moških ekip Fužinar – Rudnik Hrastnik.

Ivo Mlakar

ČRNA KRONIKA

KOROŠKA MED ČRNIMI IN BELIMI TOČKAMI

ALKOHOLU PRIŠKRNILI VRAT

»Pij malo, pij dobro,« je gotovo zelo moder nasvet, ki se ga večina Korošcev ne drži, še posebej ne takt, ko sedejo za volan.

Vendar, glej presenečenje! **Zlatko Halilović**, komandir Postaje prometne milice Slovenj Gradec, je povedal, da so med vzroki za prometne nezgode uspeli spraviti zloglasni alkohol iz drugega na četrto mesto. Alkohol naj bi po levici zdrsnel še nižje, zato tudi vse napovedane in nenapovedane akcije, ki so jih izvajali prometni miličniki.

»Naši miličniki so gotovo tisti, ki sledijo cilju, da je voznikom najprej treba pomagati in svetovati. Preprečevati skušamo nezgode in šele na koncu tudi kaznujemo,« pravi Halilović, ki s svo-

Dobrih, kjer smo imeli v preteklosti v zelo kratkem času kar 42 prometnih nezgod. Prav tako je odpravljena črna točka v Bukovski vasi, pri kinodvorani na Ravnah, na odseku magistralke pri Javorniku, most na cesti od Kotelji proti Dulerju (kjer so graditelji ob gradnji načrt opazovali z napačne strani). Vendar na cesti preko Sel ni pravilno urejena nobena avtobusna postaja, na Koroškem pa smo našli kar 27 postajališč, ki ne ustrezajo predpisom.

Na tej točki se je Zlatko Halilović ustavil pri črnih točkah, ki na svojo svetlo bodočnost še čakajo:

»Najbolj kritična je gotovo Huda luknja. Tu je magistralna ce-

Prometna nezgoda v Pamečah, ki je terjala tudi človeško življenje (foto Jurač)

jimi fanti »pokriva« kar obsežno področje 72 kilometrov magistralnih, 109 regionalnih ter okoli 500 kilometrov lokalnih in gozdnih cest.

Zlatko Halilović (njegove dobrohotne nasvete vsaj enkrat na teden slišimo tudi na Koroškem radiu) je eden tistih, ki stalno piše in prepričuje republiške organe, da bi tudi Koroška dobila kakšen dinar za ceste. Treba je dodati, da je pri tem kar uspešen, čeprav iz furmanskih cest ni mogoče narediti avtomobilskih. V zadnjih letih pa smo vendarle uspeli črtati nekaj črnih točk, na katerih so se prej vedno dogajale prometne nezgode, tudi tiste najbolj tragične. O črnih točkah Halilović rad spregovori:

»Saniran je zloglasni ovinek pri

sta na treh odsekih široka vsega 4,90 metra, namesto minimalnih šest metrov, uničeni so podporni zidovi. Za letošnjo jesen se na tem odseku obeta temeljita obnova ceste. Zelo nevarna točka je tudi na magistralni cesti Dravograd–Maribor, zunaj naselja Vrata, ki pa bi jo lahko odpravili že z zelo malo denarja. Tu je še Dobja vas pri Ravnah, kjer je bilo od leta 1985 do lani 32 hudih prometnih nezgod, v katerih so umrli štirje ljudje. Podobno kot pri Hudi luknji je zelo kritičen odsek ceste pri Mežici, v zaselku Senčna vas, pa mislinjski klanec. Sanacija klanca v Ribnici na Pohorju na srečo že poteka.

(ff)

